

BC „Mobiasbancă - Groupe Société Générale” S.A.

Situații Financiare
pentru anul încheiat la 31 decembrie 2015

Întocmite în conformitate cu Standardele
Internaționale de Raportare Financiară

Cuprins

Raportul Auditorului

Situația Rezultatului Global pentru exercițiul financiar încheiat la 31 decembrie 2015 2

Situația Poziției Financiare la data de 31 decembrie 2015 3

Situația Modificărilor Capitalului Propriu pentru exercițiul financiar încheiat la 31 decembrie 2015 4

Situația Fluxurilor de Trezorerie pentru exercițiul financiar încheiat la 31 decembrie 2015 5

Note Explicative la Situațiile Financiare 6-77

Building a better
working world

Ernst & Young SRL
51 Alexandru cel Bun Street
Chisinau MD-2012
Republic of Moldova

Tel: +373 22 214040
Fax: +373 22 214044
www.ey.com

RAPORT DE AUDIT FINANCIAR

Catre actionarii BC Mobiasbanca - Groupe Societe Generale S.A.

Am auditat situatiile financiare anexate ale BC Mobiasbanca - Groupe Societe Generale S.A. ("Banca"), care cuprind situatia pozitiei financiare la data de 31 decembrie 2015, situatia rezultatului global, situatia fluxurilor de trezorerie si situatia modificarilor capitalurilor proprii pentru exercitiul financiar incheiat la aceasta data si un sumar al politicilor contabile semnificative si alte note explicative.

Responsabilitatea conducerii pentru situatiile financiare

Conducerea Bancii are responsabilitatea intocmirii si prezentarii fidele a acestor situatii financiare in conformitate cu Standardele Internationale de Raportare Financiara, si pentru acel control intern pe care conducerea il considera necesar pentru a permite intocmirea de situatii financiare care sunt lipsite de denaturari semnificative, cauzate fie de frauda, fie de eroare.

Responsabilitatea auditorului

Responsabilitatea noastra este ca, pe baza auditului efectuat, sa exprimam o opinie asupra acestor situatii financiare. Noi am efectuat auditul conform Standardelor Internationale de Audit. Aceste standarde cer ca noi sa respectam cerintele etice si sa planificam si sa efectuam auditul in vederea obtinerii unei asigurari rezonabile ca situatiile financiare nu cuprind denaturari semnificative.

Un audit consta in efectuarea de proceduri pentru obtinerea probelor de audit cu privire la sumele si informatiile prezentate in situatiile financiare. Procedurile selectate depind de rationamentul profesional al auditorului, incluzand evaluarea riscurilor de denaturare semnificativa a situatiilor financiare, datorate fraudei sau erorii. In evaluarea acestor riscuri, auditorul ia in considerare controlul intern relevant pentru intocmirea si prezentarea fidela a situatiilor financiare ale Bancii pentru a stabili procedurile de audit relevante in circumstantele date, dar nu si in scopul exprimarii unei opinii asupra eficientei controlului intern al Bancii. Un audit include, de asemenea, evaluarea gradului de adecvare a politicilor contabile folosite si rezonabilitatea estimarilor contabile elaborate de catre conducere, precum si evaluarea prezentarii situatiilor financiare luate in ansamblul lor.

Consideram ca probele de audit pe care le-am obtinut sunt suficiente si adecvate pentru a constitui baza opiniei noastre de audit.

Opinia

In opinia noastra, situatiile financiare ofera o imagine fidela si justa a pozitiei financiare a Bancii la data de 31 decembrie 2015, ca si asupra rezultatului global si a fluxurilor de trezorerie pentru exercitiul financiar incheiat la aceasta data, in conformitate cu Standardele Internationale de Raportare Financiara.

Alte aspecte

Situațiile financiare ale Băncii pentru exercițiul financiar încheiat la 31 decembrie 2014 au fost auditate de un alt auditor care a exprimat o opinie fara rezerve asupra acelor situații financiare la data de 31 martie 2015.

18 aprilie 2016

In numele
Ernst & Young SRL
Str. Alexandru cel Bun 51
MD-2012 Chisinau
Republica Moldova
Licența A MMII Nr.029637 din 16.05.2006

Raisa Gonta
Licenta Seria AG, Nr.000096

Situția Rezultatului Global pentru exercițiul financiar încheiat la 31 decembrie 2015

	Nota	2015	2014
(in mii lei moldovenești)			
Venituri aferente dobânzilor	3	532,825	362,143
Cheltuieli aferente dobânzilor	3	(171,437)	(99,766)
Venitul net aferent dobânzilor		361,388	262,377
Venituri aferente taxelor și comisioanelor	4	138,967	115,161
Cheltuieli aferente taxelor și comisioanelor	4	(49,807)	(31,113)
Venitul net aferent taxelor și comisioanelor		89,160	84,048
Venitul net din tranzacționare	5	154,755	60,983
Alte venituri		993	149
Venitul bancar net		606,296	407,557
Cheltuieli din deprecierea activelor financiare	6	(67,126)	(22,582)
Cheltuieli cu personalul	7	(136,144)	(117,765)
Amortizarea mijloace fixe	15	(19,262)	(20,506)
Amortizarea activelor nemateriale	16	(15,293)	(13,839)
Alte cheltuieli	8	(129,217)	(114,440)
Venit net până la impozitare		239,254	118,425
Impozit pe profit	9	(9,599)	(16,753)
Venit net al perioadei de gestiune		229,655	101,672
Rezultat pe acțiune (în MDL)	10	22.98	10.17

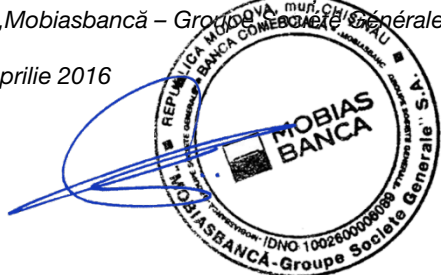
Notele explicative anexate de la paginile 6-77 constituie o parte integrantă a rapoartelor financiare.

Ridha Tekai

Președintele Comitetului de Direcție – CEO

BC „Mobiasbancă - Groupe Société Générale” S.A.

18 aprilie 2016

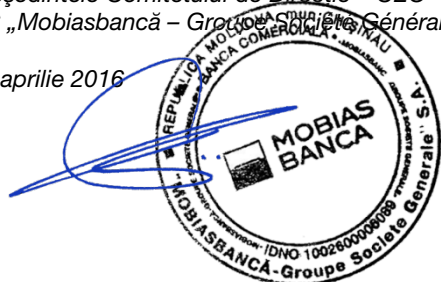
Situția Poziției Financiare la data de 31 decembrie 2015

	Nota	31 Decembrie 2015	31 Decembrie 2014
(in mii lei moldovenești)			
Active			
Numerar și plasamente la Banca Centrală	11	1,741,459	1,132,856
Credite și avansuri acordate băncilor	12	1,260,845	835,689
Active financiare – credite și creanțe	14	428,224	298,914
Active financiare – disponibile pentru vânzare	14	1,639	1,479
Credite și avansuri acordate clienților	13	3,717,575	3,309,405
Mijloace fixe	15	148,760	128,861
Active nemateriale	16	31,757	40,837
Alte active	17	26,483	29,200
Total active		7,356,742	5,777,241
Datorii			
Datorii față de Banca Centrală		84	110,273
Datorii față de bănci	18	2,620	3,544
Datorii față de clienți	19	5,541,681	4,043,813
Împrumuturi de la instituții financiare	20	489,648	528,553
Datorii derivative deținute pentru managementul riscului		-	3,411
Datorii privind impozitul amânat	9	2,141	18,221
Alte datorii	21	133,895	88,242
Total datorii		6,170,069	4,796,057
Capital propriu			
Capital social	22	99,944	99,944
Primă de acțiune		151,410	151,410
Capital de rezervă		10,674	10,674
Rezerva prudențială		110,449	122,448
Rezerve		8,694	(554)
Profit nedistribuit		805,502	597,262
Total capital propriu		1,186,673	981,184
Total datorii și capital propriu		7,356,742	5,777,241

Notele explicative anexate de la paginile 6-77 constituie o parte integrantă a rapoartelor financiare.

Ridha Tekaiia
Președintele Comitetului de Directie – CEO
BC „Mobiasbancă – Groupe Société Générale” S.A.

18 aprilie 2016

Situția Modificărilor Capitalului Propriu pentru exercițiul financiar încheiat la 31 decembrie 2015

	Capital social	Prima de acțiune	Capital de rezervă	Rezerva prudențială	Rezerve	Profit nedistribuit	Total
(in mii lei moldovenești)							
Sold la 1 ianuarie 2014	99,944	151,410	10,674	82,771	(191)	557,355	901,963
Rezerve	-	-	-	-	(363)	-	(363)
Profit	-	-	-	-	-	101,672	101,672
Rezerva prudențială	-	-	-	39,677	-	(39,677)	-
Dividende	-	-	-	-	-	(22,088)	(22,088)
Sold la 31 Decembrie 2014	99,944	151,410	10,674	122,448	(554)	597,262	981,184
Rezerve	-	-	-	-	3,131	(3,131)	-
Contribuții de la Societatea mama (Société Générale)	-	-	-	-	6,117	-	6,117
Profit	-	-	-	-	-	229,655	229,655
Rezerva prudențială	-	-	-	(11,999)	-	11,999	-
Dividende	-	-	-	-	-	(30,283)	(30,283)
Sold la 31 Decembrie 2015	99,944	151,410	10,674	110,449	8,694	805,502	1,186,673

Rulajele rezervelor prezintă compensări ce se referă la planul de acordare gratuită ale acțiunilor SG 2015 (Nota 21).

Contribuțiile de la Societatea mama se referă la compensările primite de la Société Générale în conformitate cu Planul de Ambiții 2015 a Grupului (Nota 21).

Capitalul de rezervă reprezintă o rezervă statutară ne-distribuită care în concordanță cu legislația constituie 10% din capitalul social.

Capitalul de rezervă prudențial (rezerva prudențială) reprezintă o rezervă generală destinată acoperirii riscurilor bancare aferente diferențelor între reduceri pentru pierderi din deprecierea activelor și provizioanelor pentru angajamente condiționale în conformitate cu SIRF, și valoarea calculată dar neformată a reducerilor pentru pierderi din depreciere a activelor și provizioanelor pentru angajamente condiționale, în conformitate cu reglementarea prudențială. Această rezervă a fost creată în anul 2012, în conformitate cu Planul de Conturi aprobat de Banca Națională a Moldovei și nu poate fi distribuită.

Notele explicative anexate de la paginile 6-77 constituie o parte integrantă a rapoartelor financiare.

Situția a Fluxurilor de Trezorerie pentru exercițiul financiar încheiat la 31 decembrie 2015

	Nota	2015	2014
(in mii lei moldovenești)			
Activitatea operațională			
Profit		229,655	101,672
Ajustări pentru articolele nemonetare			
Uzura și amortizarea	15,16	34,555	34,345
Pierderi din ieșirea mijloacelor fixe	8	199	83
Pierderi nete din deprecierea activelor financiare	6	(67,126)	(22,582)
Pierderi de la schimbul valutar		(97,505)	(153,945)
Venitul din dobânzi		(532,825)	(362,143)
Cheltuieli aferente dobânzilor		171,437	99,766
Impozit pe profit	9	9,599	16,753
Modificări în :			
Rezerve obligatorii		(710,267)	(183,864)
Datorii față de bănci		(1)	(2)
Credite și avansuri acordate clienților (net)		(357,185)	(635,476)
Alte active		3,932	490
Majorarea / (reducerea) depozitelor de la bănci		(924)	1,051
Majorarea / (reducerea) depozitelor clienților		1,493,071	1,088,714
Majorarea altor datorii		57,503	11,301
Fluxurile primite (utilizate) în activitatea operațională până la dobânzi		234,118	(3,837)
Plăți privind dobânzile		(165,020)	(101,973)
Dobânzi primite		568,932	359,903
Impozit pe profit achitat		(16,175)	(13,981)
Fluxurile nete primite/(utilizate) în activitatea operațională		621,854	240,112
Activitatea investițională			
Achiziționarea mijloacelor fixe		(37,694)	(29,994)
Achiziționarea activelor nemateriale		(6,213)	(8,810)
Încasări din vânzarea mijloacelor fixe		245	200
Achiziționarea hârtiilor de valoare păstrate până la scadență		(1,973,604)	(3,394,365)
Încasări din vânzarea hârtiilor de valoare investiționale		1,772,531	3,579,305
Fluxurile nete primite/(utilizate) în activitatea investițională		(244,735)	146,336
Activitatea financiară			
Majorarea netă a împrumuturilor de la instituții financiare		283,714	393,554
Rambursarea împrumuturilor către instituții financiare		(336,923)	(106,309)
Dividende plătite		(30,302)	(22,097)
Fluxurile nete primite/(utilizate) în activitatea financiară		(83,511)	265,148
Majorarea mijloacelor bănești și a echivalentelor lor		293,609	651,596
Mijloacele bănești și echivalentele lor la 1 ianuarie	26	1,495,319	843,723
Mijloacele bănești și echivalentele lor la 31 decembrie	26	1,788,928	1,495,319

Notele explicative anexate de la paginile 6-77 constituie o parte integrantă a rapoartelor financiare.

Note Explicative la Situațiile Financiare

1 Informații despre entitate

Banca Comercială BC „Mobiasbancă – Groupe Société Générale” S.A. (în continuare „Banca”) a fost constituită în 1990 în Republica Moldova. Banca a fost înregistrată de Banca Națională a Moldovei („BNM”) ca Bancă Comercială în iulie 1990 și reorganizată în Bancă Comercială pe Acțiuni în anul 1996.

În iunie 2002 Banca a fost înregistrată din nou cu statut de Bancă Comercială pe Acțiuni de tip deschis, iar acțiunile ei au fost înregistrate și cotate la Bursa de Valori a Moldovei.

Sediul central al Băncii este amplasat pe adresa Bulevardul Ștefan cel Mare și Sfânt 81A, Chișinău, Republica Moldova.

Deținătoare a licenței bancare, BC „Mobiasbancă – Groupe Société Générale” S.A. oferă o gamă completă de servicii și operațiuni bancare agenților economici și persoanelor fizice.

La 31 Decembrie 2015, rețeaua Băncii cuprinde 56 puncte de vânzări, din care 54 constituie puncte de vânzări universale, 1 agentie VIP și 1 punct de vânzare specializat (2014: 58 puncte de vânzări: 54 puncte de vânzări universale și 2 agenții cu activitate limitată, 1 agentie VIP și 1 punct de vânzare specializat).

Pe parcursul anului 2007 au avut loc modificări ale acționarului majoritar al Băncii – noul acționar a devenit Société Générale, Franța, deținând 95.35% din capitalul acționar al Băncii. Société Générale a fost creată în 1864 ca companie bancară, înregistrată în Franța. Sediul central este amplasat pe adresa Bulevardul Haussmann 29, 75009, Paris, Franța, și acțiunile sale sunt cotate la Bursa de Valori din Paris.

Pe parcursul anului 2008 a fost efectuată o mărire adițională a capitalului acționar al Băncii, ce a dus la modificarea structurii acționarilor majoritari, prin includerea a doi acționari noi – BERD, subscriind 8.84% din capitalul acționar al Băncii și BRD – Groupe Société Générale S.A., subscriind 20% din capitalul acționar al Băncii. Ca rezultat al acestei tranzacții s-a micșorat cota de participare a Société Générale, efectiv reprezentând 79.51% la sfârșitul anului 2008, luând în considerație acționarea lor în BRD.

2 Politici de contabilitate

2.1 Principii de bază utilizate la întocmirea rapoartelor financiare

Rapoartele financiare ale Băncii sunt întocmite în baza costului istoric, cu excepții pentru instrumentele financiare evaluate la valoarea justă, activele și datoriile financiare deținute la valoarea justă prin contul de profit și pierderi sunt evaluate la valoarea justă (Banca nu deținea astfel de instrumente la 31 Decembrie 2015 și 2014) și activele financiare disponibile pentru vânzare. Instrumentele financiare pentru care nu este disponibilă o estimare sigură a valorii juste, sunt evaluate la cost minus provizioanele pentru pierderi.

Principiul continuității

Banca a făcut o evaluare a capacității băncii în ceea ce privește principiul continuității activității și este convinsă că banca are resurse pentru a-și continua activitatea în viitorul previzibil. În plus, managementul nu are cunoștința de incertitudini semnificative care pot cauza îndoiele.

Note Explicative la Situațiile Financiare

2 Politici de contabilitate

2.1 Principii de bază utilizate la întocmirea rapoartelor financiare (continuare)

semnificative asupra capacității băncii de a-si continua activitatea. De aceea, situațiile financiare continua sa fie elaborate pe baza principiului continuității activității.

Declaratie de conformitate

Situațiile financiare au fost întocmite în conformitate cu Standardele Internaționale de Raportare Financiară ("IFRS"), emise de Consiliul pentru Standarde Internaționale de Contabilitate.

Prezentarea situațiilor financiare

Banca prezintă Situația poziției financiare în ordinea descrescătoare a lichidității. Analiza cu privire la recuperarea sau decontarea în perioada de până la 12 luni după data de raportare (curentă) și mai mult de 12 luni după data de raportare sunt prezentate în Nota 27.

Activele și obligațiile financiare sunt compensate și valoarea netă este raportată în situația financiară dacă și numai dacă există în mod curent un drept legal de compensare a valorilor recunoscute și există intenția de decontare pe o bază netă sau de valorificare a activelor și decontarea datoriei în mod simultan. Veniturile și cheltuielile nu sunt compensate în contul de profit, cu excepția cazului impus sau permis de orice standard de contabilitate sau de o anumită interpretare, și în special așa cum este specificat în politicile contabile ale Băncii.

2.2 Raționamente, estimări și ipoteze contabile semnificative

Întocmirea rapoartelor financiare în conformitate cu SIRF prevede ca conducerea Băncii să facă evaluări, estimări și presupuneri, cu efecte asupra aplicării politicilor și a sumelor raportate ale activelor și obligațiilor, veniturilor și cheltuielilor. Estimările și presupunerile aferente se bazează pe experiența istorică și alți factori, considerați siguri în aceste condiții, rezultatul lor constituind baza de formare a evaluărilor privind valorile de bilanț ale activelor și obligațiilor, ce nu erau clar prezentate în sursele inițiale. Rezultatele reale pot să difere de aceste estimări.

Estimările și presupunerile aferente sunt verificate în permanență. Revizuirile estimărilor contabile sunt reflectate în perioada în care este revizuită estimarea dacă revizuirea afectează doar acea perioadă, sau reflectate în perioada de revizuire și perioadele viitoare dacă revizuirea influențează atât perioada curentă, cât și pe cele viitoare.

Evaluări

În procesul aplicării de către Banca a Politicilor de contabilitate, conducerea nu a efectuat evaluări, estimări și presupuneri care ar fi avut un efect semnificativ asupra sumelor recunoscute în situația poziției financiare.

Note Explicative la Situațiile Financiare

2 Politici de contabilitate

2.2 Raționamente, estimări și ipoteze contabile semnificative (continuare)

Estimări și ipoteze

Ipotezele principale privind viitorul și alte cauzele importante ale incertitudinii estimărilor la data de raportare, care prezintă un risc semnificativ de a provoca o ajustare semnificativă a valorilor contabile ale activelor și datoriilor în următorul exercițiu financiar, sunt prezentate în continuare. Banca și-a bazat ipotezele și estimările pe parametrii disponibili la data întocmirii situațiilor financiare. Totuși, circumstanțele și ipotezele curente cu privire la dezvoltări viitoare pot să se modifice ca urmare a modificărilor de pe piața sau a circumstanțelor ce nu pot fi controlate de Banca. Aceste modificări sunt reflectate în ipoteze atunci când au loc.

Valoarea justă a instrumentelor financiare

Atunci când valoarea justă a activelor și datoriilor financiare raportate în situațiile poziției financiare nu poate fi determinată bazându-se pe prețurile cotate pe piețele active, acestea se determină prin aplicarea varietății de modalități de evaluare care presupun utilizarea modelelor matematice. Datele de intrare pentru aceste modele servesc datele disponibile privind instrumente similare pentru care există prețuri de piață observabile. În cazul în care aceste date nu sunt disponibile, pentru determinarea valorii juste se aplică evaluări și estimări. Evaluările respective iau în considerație lichiditatea și datele de intrare pentru modelul matematic cum ar fi volatilitatea derivatelor pe termen lung și scontarea fluxurilor de trezorerie, rambursarea anticipată, precum și evaluarea ratei de default pentru instrumentele financiare asigurate cu active. Evaluarea instrumentelor financiare este detaliată în Nota 23.

Pierderi pentru deprecierea creditelor și avansurilor

Banca analizează creditele și avansuri semnificative la nivel individual la data fiecărui bilanț contabil, pentru a evalua dacă pierderi din deprecierea urmează a fi înregistrate în contul de profit sau pierdere.

În momentul în care stabilește că o pierdere din depreciere trebuie să fie înregistrată în contul de profit sau pierdere, Banca evaluează dacă există datele observabile ce indică o diminuare măsurabilă a viitoarelor fluxuri de mijloace bănești estimate dintr-un portofoliu de credite, înainte ca diminuarea să poată fi identificată cu un credit individual din portofoliul respectiv. Această evidență poate să includă date observabile ce indică modificările nefavorabile ale statutului de plată al debitorilor unui grup, sau condiții economice naționale sau locale ce se corelează cu neplata datoriilor aferente activelor din grup. Conducerea utilizează, la planificarea fluxurilor de mijloace bănești viitoare, estimările bazate pe experiența istorică a pierderilor pentru activele cu caracteristici ale riscului de credit și indicii obiective de depreciere similare celor din portofoliu. Metodologia și ipotezele utilizate pentru estimarea valorilor și perioada fluxurilor de mijloace

Note Explicative la Situațiile Financiare

2 Politici de contabilitate

2.1 Raționamente, estimări și ipoteze contabile semnificative (continuare)

bănești viitoare sunt revizuite cu regularitate pentru a reduce diferențele eventuale între pierderile estimate și pierderile reale.

Pentru fiecare portofoliu omogen riscul este evaluat pe baza de pierderi din credite dubioase, asociate cu probabilitatea de nerambursare. Ratele de provision pentru provizioane colective sunt calculate pe baza observării anuale pentru perioada de 12 luni (medie). Pierderile creditelor dubioase a creditelor evaluate pentru depreciere sunt estimate pe baza pierderilor istorice sau experiența de recuperare pe parcursul a 5 ani pentru active garantate și 2 ani pentru negarantate. Expunerea luată în considerație pentru calcularea provizioanelor este netă de garanții (prima rată de garanții reale de numerar, garanții guvernamentale, etc.) și este considerată angajament actual restante, inclusiv în afara bilanțului

Pentru provizioanele specifice calculate pentru contrapărțile evaluate individual, care sunt declarate dubioase, banca evaluează fluxul de numerar, care se va recupera din operarea clientului (în cazul în care există o activitate care generează fluxuri de numerar), fie prin exercitarea și garanții suplimentare și garanții. Fluxurile de numerar așteptate sunt extinse pe perioada astfel încât valoarea lor este actualizată la momentul închiderii provizioanelor. Partea neacoperită a expunerii prin recuperări estimate este provizionată.

Creditele și avansuri care au fost evaluate la nivel individual și pentru care s-a stabilit că pentru acestea nu trebuie înregistrate pierderi din deprecierea, sunt evaluate colectiv împreună cu toate creditele și avansuri clasificate ca nesemnificative la nivel individual, în cadrul grupurilor de active cu caracteristici de risc similare. Aceasta abordare are ca scop determinarea dacă provizionul urmează a fi înregistrat în urma evenimentelor ce pot rezulta cu pierderi și pentru care există dovezi obiective, dar efectele cărora încă nu pot fi estimate.

Detalii cu privire la pierderi pentru depreciere a creditelor și avansurilor sunt prezentate în Nota 13. Cu scop de o mai bună prezentare a cifrelor comparative ale anului precedent legate de deprecierea creditelor și avansurilor acordate clienților privind provizioane pentru depreciere calculate la nivel individual și colectiv, au fost efectuate reclasificări ale decontărilor anuale, valorilor creditelor casate, recuperate și a diferenței cursului valutar. În urma reclasificărilor efectuate valoarea provizioanelor a rămas neschimbată.

Deprecierea instrumentelor financiare disponibile pentru vânzare

Banca analizează instrumentele sale financiare disponibile pentru vânzare la data fiecărui bilanț contabil pentru a le evalua din punct de vedere al deprecierei. Aceasta implică estimarea și evaluarea analogică celor aplicate pentru evaluarea individuală a creditelor și avansurilor.

De asemenea, Banca înregistrează pierderi din deprecierea pentru instrumentele financiare disponibile pentru vânzare atunci când s-a constatat o scădere semnificativă sau prelungită a valorii lor juste, sub costul lor. Determinarea noțiunilor "semnificativă" sau "prelungită" necesită estimarea. Pentru estimarea respectivă Banca evaluează, pe lângă altor factori, evoluția istorică a prețurilor instrumentelor, durata și măsura în care valoarea justă a acestor instrumente este mai redusă decât costul lor.

Note Explicative la Situațiile Financiare

2 Politici de contabilitate**2.3** Sumar al politicilor de contabilitate semnificative**(1)** Valuta străină

Rapoartele financiare sunt prezentate în lei moldovenești („MDL”), rotunjiți până la cea mai apropiată mie, care reprezintă moneda funcțională și de prezentare a Băncii.

(i) *Tranzacții și solduri*

Tranzacțiile în valută străină sunt convertite la cursul de schimb spot aplicabil în ziua tranzacției.

Activele și obligațiile monetare denominate în valută străină sunt transferate în lei moldovenești la cursul de schimb la vedere aplicabil pentru data de raportare. Toate diferențele de curs generate de conversia în lei moldovenești a activelor și datorii în monedă străină sunt recunoscute în situația rezultatului global.

Activele și datoriile nemonetare care sunt evaluate în baza costului istoric și denominate în valuta străină sunt convertite la cursul de schimb spot aplicabil la data de recunoaștere. Activele și datoriile nemonetare evaluate la valoarea justă și denominate în valuta străină sunt convertite la cursul de schimb la vedere aplicabile la data când valoarea justă a fost determinată.

Cursul de schimb valutar oficial la sfârșit de an pentru principalele valute străine a fost următorul:

	31 Decembrie 2015	31 Decembrie 2014
(în lei moldovenești pentru unitatea valutei străine)		
Dolar SUA	19.6585	15.6152
Rubla rusească	0.2692	0.2763
Euro	21.4779	18.9966

Note Explicative la Situațiile Financiare

2 Politici de contabilitate

2.3 Sumar al politicilor de contabilitate semnificative (continuare)

(2) Instrumentele financiare – recunoașterea inițială și evaluarea ulterioară

(i) Data de recunoaștere

Toate activele și datoriile financiare sunt inițial recunoscute în ziua tranzacționării, adică în ziua când Banca devine parte a prevederilor contractuale pentru un anumit instrument. Acestea includ cumpărările sau vânzările de active financiare care impun livrare de active într-o perioadă prevăzută printr-o reglementare sau convenție de pe piața.

(ii) Evaluarea inițială a instrumentelor financiare

Clasificarea instrumentelor financiare la recunoașterea lor inițială depinde de caracteristici specifice și scopul acestora, precum și de intenția conducerii de a le achiziționa. Toate instrumentele financiare sunt inițial recunoscute la valoarea lor justă plus costuri tranzacționale, cu excepția cazului când active financiare sau datoriile financiare sunt recunoscute la valoarea justă prin contul de profit sau pierdere.

(iii) Instrumentele derivate evaluate la valoarea justă prin profit sau pierdere

Banca folosește instrumentele derivate cum ar fi swap-uri valutare și contractele forward de schimb valutar. Instrumentele derivate sunt recunoscute la valoarea justă și tratate ca active dacă valoarea justă este pozitivă, și ca datorii, dacă valoarea lor justă este negativă. Diferențele din modificarea valorii juste sunt incluse în venitul net din tranzacționare.

Derivativele incorporate în alte instrumente financiare urmează să fie tratate ca derivativele separate și înregistrate la valoarea justă în cazul în care caracteristicile lor economice și riscuri atribuite nu sunt similare cu cele aferente contractului / instrumentului principal, precum și contractul principal nu este deținut pentru vânzare sau la valoarea justă prin contul de profit sau pierdere. Derivativele incorporate și separate de contractul principal sunt înregistrate la valoarea justă în portofoliul tranzacțional cu recunoașterea diferențelor din modificarea valorii juste în contul de profit sau pierdere.

(iv) Activele financiare sau datoriile financiare deținute pentru tranzacționare

Active financiare sau datoriile financiare deținute pentru tranzacționare sunt înregistrate în Situația poziției financiare la valoarea justă. Diferențele din modificarea valorii juste sunt înregistrate în venitul net din tranzacționare în conformitate cu condițiile contractului sau dacă dreptul de a primi plată a fost constatat. În această categorie sunt incluse hârtii de valoare, acțiuni, poziții scurte, precum și creditele clienților care au fost achiziționate cu scopul principal de a le vinde sau răscumpăra în viitorul apropiat.

Note Explicative la Situațiile Financiare

2 Politici de contabilitate

2.3 Sumar al politicilor de contabilitate semnificative (continuare)

(2) Instrumentele financiare – recunoașterea inițială și evaluarea ulterioară (continuare)

(v) Investiții financiare disponibile pentru vânzare

Investiții disponibile pentru vânzare cuprind investiții în capital și titluri de creanță. Investiții în capital clasificate drept disponibile pentru vânzare sunt cele care nu sunt desemnate drept o altă categorie de active financiare.

Pentru titluri de creanță incluse în această categorie există intenția de a le deține pentru o perioadă de timp nedefinită, acestea însă, pot fi vândute la necesitate în scopul reglării lichidității sau din cauza unor modificări ale condițiilor pe piața.

Banca nu a desemnat nici un credit sau creanțe sau hârtii de valoare ca fiind disponibile pentru vânzare. După evaluarea inițială instrumentele financiare disponibile pentru vânzare sunt ulterior evaluate la valoarea justă. Atunci când estimarea valorii juste nu poate fi obținută în mod sigur, investițiile în capital sunt înregistrate la cost actualizat minus pierderi din depreciere. Câștiguri sau pierderi nerealizate sunt recunoscute direct în capital (Alte venituri), în rezervă pentru instrumentele disponibile pentru vânzare. Atunci când instrumentul se vinde/se derecunoaște, profitul sau pierderile cumulative înregistrate anterior în capital, se recunosc în situația rezultatului global, capitolul Alte venituri. În cazul în care Banca deține mai mult decât o singură investiție în același instrument, acestea sunt considerate să fie cedate în baza principiului „first-in first-out”. Dobânzi câștigate în timpul deținerii instrumentului financiar disponibil pentru vânzare sunt înregistrate ca venituri din dobânzi aplicând rata efectivă a dobânzii (EIR). Dividendele câștigate în timpul deținerii instrumentului financiar disponibil pentru vânzare sunt înregistrate în situația rezultatului global, capitolul Alte venituri operaționale, când dreptul de a primi plata este stabilit. Pierderi generate din deprecierea acestor instrumente sunt recunoscute în situația rezultatului global în „Pierderi din depreciere a instrumentelor financiare” și sunt eliminate din rezerva pentru instrumentele disponibile pentru vânzare.

(vi) Investiții financiare - credite și creanțe

Investiții financiare - credite și creanțe sunt cele care efectuează plăți fixe sau determinabile și au o scadență fixă și pe care Banca are intenția și capacitatea de a păstra până la scadență. Aceste titluri de creanțe fac parte din "Împrumuturi și creanțe" în conformitate cu IAS 39, deoarece acestea nu sunt tranzacționate pe o piață activă. După recunoașterea inițială, investiții financiare - împrumuturi și creanțe sunt evaluate ulterior la cost amortizat folosind metoda ratei efective a dobânzii, minus provizion pentru depreciere. Costul amortizat se calculează ținând cont de orice discount sau prima la achiziție și onorarii care sunt parte integrantă a ratei dobânzii efective. Amortizarea este inclusă în venituri aferente dobânzilor în situația rezultatului global. Pierderile înregistrate la deprecierea acestor instrumente sunt recunoscute în situația rezultatului global în capitolul Cheltuieli din deprecierea activelor.

Note Explicative la Situațiile Financiare

2 Politici de contabilitate

2.3 Sumar al politicilor de contabilitate semnificative (continuare)

(2) Instrumentele financiare – recunoașterea inițială și evaluarea ulterioară (continuare)

(vii) Credite și creanțe

Creditele și creanțe reprezintă active financiare nederivate cu sume de rambursare fixe sau determinabile ce nu sunt cotate pe o piață activă, cu excepția:

- Celor pe care Banca intenționează să le vândă imediat sau în termenul apropiat și pe care, înainte de recunoașterea inițială, banca desemnează ca fiind evaluate la valoarea justă prin profit sau pierdere;
- Celor pe care banca, înainte de recunoașterea inițială, le desemnează ca disponibile pentru vânzare;
- Celor pentru care Banca ar putea să nu recupereze toate investiții inițiale din alte motive decât deteriorarea calității creditului.

Banca reflectă ca credite și creanțe creditele datorate de bănci, credite și avansuri acordate clienților și alte active.

După evaluarea inițială creditele și creanțele sunt evaluate ulterior la costul amortizat prin metoda ratei efective a dobânzii, minus pierderi pentru deprecierea. La calculul costului amortizat se iau în considerație toate discounturi sau premii la achiziție, precum și comisioanele aferente ce fac parte integrantă a ratei efective a dobânzii. Amortizarea este inclusă în venituri aferente dobânzilor în situația rezultatului global. Metoda lineară a dobânzii reprezintă cea mai bună evaluare a Băncii a metodei ratei efective a dobânzii. Anual, managementul Băncii realizează un studiu comparativ a efectelor metodei lineare și metodei dobânzii efective, conform căruia diferențele potențiale nu afectează semnificativ Situațiile Financiare.

Pierderi înregistrate la deprecierea acestor instrumente sunt recunoscute în situația rezultatului global, în capitolul Cheltuieli din deprecierea activelor.

(viii) Alte datorii financiare

Datorii financiare emise de către Banca care nu au fost desemnate ca fiind evaluate la valoarea justă prin contul de profit sau pierdere, sunt clasificate ca datorii financiare al căror subiect al contractului rezultă în obligația Băncii fie să efectueze o plată sau să transfere titularului un alt activ financiar, fie să satisfacă obligația altfel decât prin schimbul de suma fixată de numerar sau alt activ financiar cu un număr fixat de acțiuni proprii.

După evaluarea inițială, titluri emise și alte împrumuturi sunt evaluate ulterior la costul amortizat utilizând metoda ratei efective a dobânzii. Costul amortizat este calculat luând în considerație orice reducere sau primă la achiziție și orice comisioane și costuri care fac parte integrantă a ratei efective a dobânzii.

Banca reflectă ca alte datorii financiare datorii față de bănci, datorii față de clienți, credite acordate de instituții financiare internaționale și alte datorii.

Note Explicative la Situațiile Financiare

2 Politici de contabilitate

2.3 Sumar al politicilor de contabilitate semnificative (continuare)

(2) Instrumentele financiare – recunoașterea inițială și evaluarea ulterioară (continuare)

(viii) Alte datorii financiare (continuare)

În cazul unui instrument financiar de datorie compus, care conține atât componentă de datorie, cât și componenta de capital, aceste componente sunt tratate separat începând cu data de emisie a instrumentului. O parte a cheltuielilor nete aferente instrumentului sunt alocate la componenta de datorie la data de emisie a acestuia bazându-se pe valoarea lui justă (care în general este determinată în baza prețurilor cotate pe piața a instrumentelor de datorie similare).

Componentei de capital i se atribuie valoarea reziduală după deducerea din valoarea justă totală a instrumentului a valorii determinate a componentei de datorie. Valoarea oricărui derivativ incorporat în instrumentul financiar compus (cum ar fi opțiunea „call”) diferit de componenta de capital, este inclus în componenta de datorie a instrumentului. La 31 Decembrie 2015 Banca nu deține niciun instrument financiar compus. O analiză a împrumuturilor Băncii de la IFI este detaliată în Nota 20.

(ix) Reclasificarea activelor financiare

Oricare reclasificări sunt înregistrate la valoarea justă în ziua reclasificării care, în rândul său, reprezintă costul amortizat nou.

Pentru un activ financiar reclasificat din categoria disponibile pentru vânzare, valoarea justă contabilizată la data reclasificării devine noul său cost amortizat și orice câștig sau pierdere anterioară din activul recunoscut prin capitalul propriu, este amortizat prin profit sau pierdere pe parcursul duratei de viață utilă rămasă a instrumentului folosind rata efectivă a dobânzii. Orice diferență între costul amortizat nou și valoarea la scadență a acestui instrument reclasificat, este de asemenea, amortizată pe parcursul duratei utile de viață rămasă a activului folosind rata efectivă a dobânzii. Dacă este determinat ulterior faptul că activul este depreciat, valoarea înregistrată în capitalul propriu este reclasificată în contul de profit sau pierdere.

Banca poate reclasifica activul nederivat desemnat ca deținut în vederea tranzacționării din această categorie în categoria creditelor și avansurilor în cazul în care activul financiar îndeplinește definiția creditelor și avansurilor, și Banca are intenția și capacitatea de a păstra acest activ în viitorul previzibil sau până la scadență. Dacă activul financiar este reclasificat și Banca ulterior mărește estimările sale în privința încasărilor viitoare ale mijloacelor bănești ca rezultat al abilității crescute de recuperare a încasărilor, efectul acestei creșteri este recunoscut ca ajustare a ratei efective a dobânzii începând cu data modificării estimărilor.

Reclasificarea are loc la alegerea conducerii Băncii și este determinată pe baza principiului „instrument după instrument”.

Banca nu reclasifică nici un instrument financiar în categoria valorii juste prin contul de profit sau pierdere după recunoașterea inițială. În decursul exercițiului 2015 nici o reclasificare a activelor financiare nu a avut loc.

Note Explicative la Situațiile Financiare

2 Politici de contabilitate

2.3 Sumar al politicilor de contabilitate semnificative (continuare)

(3) Derecunoașterea activelor și datoriilor financiare

(i) Activele financiare

Activul financiar (sau, dacă e cazul, o parte a activului financiar sau un grup de active financiare similare) este derecunoscut dacă:

- Drepturile contractuale la fluxurile de trezorerie ale activului expiră;
sau
- Banca și-a transferat drepturile de a primi fluxurile de trezorerie aferente acestui activ sau și-a asumat obligația de plată a fluxurilor încasate integral, fără întârzieri semnificative, unei terțe părți, în baza unui angajament cu fluxuri identice („pass-through”) sau/și:
 - Banca a transferat partea substanțială a riscurilor și recompenselor aferente activului financiar
sau
 - Banca nu a transferat, nici nu a păstrat în proporții substanțiale toate riscurile și recompensele aferente activului, dar a transferat controlul asupra activului.

Când banca și-a transferat drepturile de a primi fluxurile de trezorerie dintr-un activ sau a încheiat un angajament cu fluxuri identice („pass-through”), și nu a transferat și nu a păstrat riscurile și recompensele aferente activului, dar nici nu a transferat controlul asupra activului, activul este recunoscut proporțional cu continuarea implicării Băncii în activul respectiv. În acest caz, Banca recunoaște și datoria asociată. Activul transferat și datoria asociată sunt evaluate pe o bază care să reflecte drepturile și obligațiile pe care le-a păstrat Banca.

Continuarea implicării care ia forma unei garanții privind activul transferat este evaluată la valoarea mai mică dintre valoarea contabilă inițială a activului și valoarea maximă a contravalorii care i s-ar putea impune Băncii să o ramburseze.

(ii) Datorii financiare

O datorie financiară este derecunoscută atunci când obligația aferentă datoriei este stinsă, este anulată, sau expiră. În cazul în care o datorie financiară este înlocuită cu o altă datorie provenind de la același creditor în condiții substanțial diferite sau dacă termenii unei datorii existente se modifică în mod substanțial, acest schimb sau modificare este tratată ca o derecunoaștere a datoriei inițiale și o recunoaștere a noii datorii. Diferența dintre valorile contabile aferente este recunoscută în contul de profit sau pierdere.

Note Explicative la Situațiile Financiare

2 Politici de contabilitate

2.3 Sumar al politicilor de contabilitate semnificative (continuare)

(4) Determinarea valorii juste

Determinarea valorilor juste ale activelor și obligațiilor financiare se bazează pe prețurile cotate pe piață sau cotațiile de preț ale dealerilor pentru instrumentele financiare comercializate pe piețe active.

Valoarea justă a tuturor celorlalte instrumente financiare este determinată prin tehnici de evaluare. Tehnicile de evaluare includ tehnicile valorii nete curente, metoda fluxului scontat de mijloace bănești, compararea cu instrumente similare pentru care există prețuri de piață observabile, și modele de evaluare.

În cazul în care sunt utilizate tehnicile fluxului scontat de mijloace bănești, fluxurile de mijloace bănești preconizate viitoare se bazează pe cele mai bune evaluări ale conducerii și rata de scont reprezintă rata de piață la data bilanțului contabil pentru un instrument cu termeni și condiții similare. Când sunt utilizate modelele de preț, datele inițiale se bazează pe evaluările de piață la data bilanțului contabil. În cazul în care valoarea justă nu poate fi estimată sigur, instrumentele de capital necotate, ce nu au preț de piață cotate pe o piață activă sunt evaluate la cost și testate periodic pentru depreciere.

(5) Deprecierea activelor financiare

Banca evaluează în fiecare perioada de raportare măsura în care există vreo dovadă obiectivă că un activ financiar sau un grup de active financiare este depreciat. Un activ financiar sau un grup de active financiare este considerat depreciat dacă și numai dacă există dovezi obiective ale deprecierei ca rezultat al unui sau al mai multor evenimente care au apărut după recunoașterea inițială a activului (un „eveniment care ocazionalizează pierderi”), și dacă acel eveniment care ocazionalizează pierderi are un impact asupra viitoarelor fluxuri de trezorerie estimate ale activului financiar sau ale grupului de active financiare care pot fi estimate fiabil.

Dovezile de depreciere pot să includă indicii că debitorul sau un grup de debitori se confruntă cu dificultăți financiare semnificative, neîndeplinirea obligației de plată a dobânzii sau a principalului, probabilitatea să intre în faliment sau alta formă de reorganizare financiară și date observabile indică faptul că există o scădere cuantificabilă în fluxurile de trezorerie estimate, cum ar fi întârzieri la plată sau variații ale condițiilor economice corelate cu neplată.

(i) Active financiare evaluate la cost amortizat

În cazul activelor financiare contabilizate la cost amortizat (cum ar fi plasări în bănci, creditele și avansuri acordate clienților, precum și instrumentele păstrate până la scadența) Banca evaluează mai întâi dacă există dovezi obiective ale deprecierei individual pentru activele financiare care sunt în mod individual semnificative sau colectiv pentru activele financiare care nu sunt în mod individual semnificative. Dacă Banca determină că nu există nici o dovadă obiectivă de depreciere pentru un activ financiar evaluat individual, fie că este semnificativ, fie că nu este, aceasta include activul într-un grup de active financiare care au caracteristici similare ale riscului de credit și le evaluează pentru depreciere colectiv.

Note Explicative la Situațiile Financiare

2 Politici de contabilitate

2.3 Sumar al politicilor de contabilitate semnificative (continuare)

(5) Deprecierea activelor financiare (continuare)

(i) *Active financiare evaluate la cost amortizat (continuare)*

Activele care sunt evaluate individual pentru depreciere și pentru care este recunoscută, sau continuă a fi recunoscută, o pierdere din depreciere, nu sunt incluse într-o evaluare colectivă a deprecierii.

Dacă există dovezi obiective că a apărut o pierdere din depreciere, valoarea pierderii este evaluată ca diferența dintre valoarea contabilă a activului și valoarea actualizată a fluxurilor de trezorerie viitoare estimate (exclusiv pierderile de credit viitoare preconizate, care nu au fost încă suportate). Valoarea contabilă a activului este redusă prin utilizarea unui cont de provizion, iar valoarea pierderii este recunoscută în contul de profit și pierdere. Veniturile din dobânzi continuă să fie calculate la valoarea contabilă redusă și sunt calculate utilizând rata dobânzii folosită pentru actualizarea fluxurilor de trezorerie viitoare, în scopul evaluării pierderii din depreciere. Veniturile din dobânzi sunt înregistrate în contul de profit și pierdere.

Creditele și provizionul aferent sunt scoase din evidența atunci când nu mai există nici o posibilitate reală de recuperare în viitor și toate garanțiile colaterale au fost executate sau au fost transferate Băncii. În cazul în care, într-un exercițiu ulterior, valoarea pierderii din deprecierea estimată crește sau scade ca urmare a unui eveniment care apare după ce deprecierea a fost recunoscută, pierderea din deprecierea recunoscută anterior este majorată sau este redusă prin ajustarea contului de provizion. Dacă o eliminare viitoare este recuperată la o dată ulterioară, recuperarea este creditată în contul de profit și pierdere, Cheltuieli din depreciere.

Valoarea netă actualizată a fluxurilor de trezorerie viitoare estimate este actualizată la rata efectivă a dobânzii inițială a activului. Dacă un credit are o rată a dobânzii variabilă, rata de actualizare pentru evaluarea deprecierii este rata efectivă a dobânzii curentă. Dacă Banca a reclasificat activele deținute în vederea tranzacționării în categoria creditelor și avansurilor, rata de actualizare utilizată pentru evaluarea pierderilor din depreciere este rata efectivă a dobânzii nouă, determinată la data reclasificării. Calculul valorii actualizate a viitoarelor fluxuri de trezorerie preconizate aferente activului financiar gajat reflectă fluxurile de trezorerie care pot rezulta din deposedarea acestuia minus costurile legate de procurare și vânzare a gajului dacă deposedarea este probabilă sau nu.

Note Explicative la Situațiile Financiare

2 Politici de contabilitate

2.3 Sumar al politicilor de contabilitate semnificative (continuare)

(5) Deprecierea activelor financiare (continuare)

(i) Active financiare evaluate la cost amortizat (continuare)

Pentru evaluarea colectivă a deprecierei, activele financiare sunt grupate în baza sistemului intern al Băncii de clasificare a creditelor, care ia în considerație criteriile riscului de credit, cum ar fi: tipul activului, ramura activității, locația geografică, tipul garanțiilor, statutul restanței și alți factori relevanți.

Fluxurile de trezorerie viitoare a grupului de active financiare care sunt evaluate colectiv pentru deprecierea, sunt estimate în baza datelor istorice privind pierderile aferente activelor cu caracteristici de risc de credit similare celor din acest grup.

Estimările pot avea diferențele semnificative cu valori care ar fi fost obținute având datele istorice suficiente și valorile disponibile ale viitoarelor fluxuri de trezorerie.

Banca a dezvoltat o metodologie de evaluare a deprecierei pentru creditele și avansuri care se bazează pe datele istorice pentru ultimii trei ani și valorile prognozate a viitoarelor fluxuri de trezorerie. Banca permanent revizuieste metodologia și ipotezele utilizate pentru estimarea viitoarelor fluxuri de trezorerie pentru a reduce diferențele dintre pierderi actuale și estimările de pierderi.

(ii) Active financiare disponibile pentru vânzare

Pentru activele financiare disponibile în vederea vânzării, Banca evaluează la fiecare data de raportare dacă există dovezi obiective că o investiție sau un grup de investiții este depreciat.

În cazul instrumentelor de datorie clasificate ca fiind disponibile pentru vânzare, deprecierea este evaluată pe baza acelorași criterii ca în cazul activelor financiare contabilizate la cost amortizat. Totuși, suma înregistrată pentru depreciere reprezintă pierderea din depreciere cumulată, evaluată ca diferența dintre costul amortizat și valoarea justă curentă, minus orice pierdere din deprecierea investiției recunoscută anterior în contul de profit și pierdere. Veniturile din dobânzi viitoare continuă să fie calculate la valoarea contabilă redusă a activului utilizând rata dobânzii folosită pentru actualizarea fluxurilor de trezorerie viitoare, în scopul evaluării pierderii din depreciere.

Veniturile din dobânzi sunt înregistrate în compartimentul Venituri din dobânzi. În cazul în care, într-un exercițiu ulterior, valoarea justă a instrumentului de datorie crește, și aceasta creștere poate, în mod obiectiv, să fie asociată cu un eveniment de credit care a avut loc după recunoașterea pierderilor din depreciere în contul de profit și pierdere, aceste pierderi din depreciere se anulează prin contul de profit și pierdere. Totuși, oricare recuperare ulterioară a valorii juste a unui instrument de capital disponibil pentru vânzare, va fi recunoscut în raportul privind Situația Veniturilor Globale ulterior.

Note Explicative la Situațiile Financiare

2 Politici de contabilitate

2.3 Sumar al politicilor de contabilitate semnificative (continuare)

(5) Deprecierea activelor financiare (continuare)

(iii) Creditele renegociate

Atunci când acesta este posibil, Banca tinde spre restructurarea creditelor, mai mult decât spre luare în posesiune a garanțiilor. Aceasta poate implica extinderea acordurilor de plată și contractarea condițiilor noi de rambursare a creditului. Odată cu renegocierea condițiilor contractuale, toate deprecierile sunt evaluate utilizând rata efectivă a dobânzii inițială, așa cum a fost calculat înainte de modificarea condițiilor contractului și creditul respectiv nu se mai consideră restant. Conducerea revizuieste permanent creditele renegociate pentru a se asigura că toate condiții sunt respectate și plățile viitoare vor avea loc cu gradul înalt de probabilitate. Creditele renegociate rămân să fie evaluate pentru depreciere, individual sau colectiv, utilizând rata efectivă a dobânzii inițială.

(iv) Evaluarea gajului

Banca acceptă gajuri, când e posibil, pentru reducerea riscurilor aferente activelor sale financiare. În calitate de gaj pot fi acceptate active de diversă natură: numerar, valori mobiliare, acreditive/garanții, imobil, creanțe, stocuri, alte active nefinanciare și acorduri de netting. Valoarea justă a gajului în general este evaluată la valoarea minimă, și bazându-se pe graficul de raportare al Băncii trimestrial însă, unele tipuri de gaj, spre exemplu, numerar sau unele valori mobiliare sunt evaluate zilnic.

În măsura maxim posibilă, Banca folosește informația de pe piețele active pentru evaluarea activelor financiare deținute în calitate de gaj. Alte active financiare pentru care valoarea de piață nu este ușor determinabilă, sunt evaluate cu utilizarea modelelor. Activele nefinanciare deținute în calitate de gaj, cum ar fi bunuri imobile, sunt evaluate în baza informației obținute de la terțe părți: brokeri imobiliari, indicii de preț la imobil, situații financiare auditate și alte surse independente.

Note Explicative la Situațiile Financiare

2 Politici de contabilitate

2.3 Sumar al politicilor de contabilitate semnificative (continuare)

(6) Compensarea instrumentelor financiare

Activele și datoriile financiare sunt compensate, iar valoarea netă raportată în raportul privind rezultatul global dacă și numai dacă există un drept legal executoriu pentru a compensa sumele recunoscute și există intenția de a deconta pe o bază netă, fie să realizeze activul și să deconteze datoria simultan. Acest lucru, în general, nu este cazul acordurilor de compensare, prin urmare, activele și pasivele aferente sunt prezentate brut în Situația poziției financiare.

Veniturile și cheltuielile sunt prezentate în bază netă doar când acest lucru este permis de standardele de contabilitate, sau în cazul câștigurilor sau pierderilor ce apar în cadrul unui grup de tranzacții similare.

(7) Leasing

Determinarea măsurii în care un angajament este sau conține un contract de leasing se bazează pe fondul economic a angajamentului la data începerii acestuia, a măsurilor în care îndeplinirea angajamentului depinde de utilizarea unui anumit active sau a anumitor active sau în care angajamentul confer dreptul de utilizare a activului, chiar dacă dreptul respective conferă dreptul de a utiliza activul.

(i) Banca în calitate de locatar

Contractele de leasing care nu transferă băncii în mod semnificativ toate riscurile și beneficiile semnificative aferente dreptului de proprietate sunt clasificate ca leasing operațional. Plățile de leasing operațional sunt recunoscute liniar drept cheltuieli în contul de profit și pierdere pe durata contractului de leasing. Datoriile contingente de leasing sunt recunoscute drept cheltuieli în perioada în care sunt suportate.

(ii) Banca în calitate de șocator

Contractele de leasing, în care banca nu transferă în mod semnificativ toate riscurile și beneficiile aferente dreptului de proprietate sunt clasificate ca leasing operațional. Costurile directe inițiale suportate pentru negocierea unui contract de leasing operațional sunt adăugate la valoarea contabilă activului dat în leasing și recunoscute pe perioada contractului de leasing, pe aceeași bază ca venitul din leasing. Leasingurile contingente sunt recunoscute ca venit în perioada în care sunt obținute.

(8) Recunoașterea veniturilor și cheltuielilor

Veniturile sunt recunoscute în măsura în care este probabil că beneficiile economice să fie generate pentru bancă și veniturile pot fi evaluate în mod fiabil. Înainte de recunoașterea veniturilor trebuie îndeplinite și criteriile de recunoaștere specifice descrise în continuare.

Note Explicative la Situațiile Financiare

2 Politici de contabilitate

2.3 Sumar al politicilor de contabilitate semnificative (continuare)

(8) Recunoașterea veniturilor și cheltuielilor (continuare)

(i) Venituri și cheltuieli din dobânzi

Pentru toate instrumentele financiare evaluate la cost amortizat și activele financiare purtătoare de dobândă clasificate ca disponibile în vederea vânzării, veniturile sau cheltuielile aferente dobânzilor sunt înregistrate utilizând metoda dobânzii efective (EIR). EIR reprezintă rata care actualizează exact plățile și încasările viitoare în numerar pe durata de viață preconizată a instrumentului financiar, sau acolo unde este cazul, pe o durată mai scurtă, la valoarea contabilă netă a activului financiar sau a datoriei financiare. Calculul ia în considerație condițiile contractuale ale instrumentului financiar (de exemplu opțiunile de plată în avans) și include toate taxele sau costurile incrementale care sunt direct atribuibile instrumentului și sunt o parte integrantă a EIR, dar nu pierderile viitoare din credit.

Valoarea contabilă a activului financiar sau a datoriei financiare se ajustează în caz dacă banca își revizuește estimările de plăți sau încasări. Valoarea contabilă ajustată este calculată pe baza EIR originale și modificarea valorii contabile este înregistrată ca venituri din dobânzi pentru active financiare și cheltuieli din dobânzi pentru datoriile financiare.

Taxele și comisioanele ce se referă direct la generarea activului sau obligației financiare (atât veniturile, cât și cheltuielile) sunt recunoscute în raportul privind rezultatele financiare ca parte a calculării ratei dobânzii efective. Taxele de angajament aferente creditelor, care este posibil să fie utilizate treptat, sunt amânate împreună cu cheltuielile directe aferente, și sunt recunoscute ca parte a ratei dobânzii efective aferente creditului.

Odată ce valoarea înregistrată a unui activ financiar sau a unui grup de active financiare similare a fost redusă datorită pierderii din depreciere, venitul din dobânzi continuă să fie contabilizat folosind rata dobânzii utilizată pentru actualizarea fluxurilor de numerar viitoare în scopul evaluării pierderii din depreciere.

(ii) Taxe și comisioane

Veniturile aferente taxelor și comisioanelor sunt generate în timpul serviciilor financiare, prestate de Bancă, taxele pentru carduri, serviciile de administrare a numerarului, serviciile de brokeraj.

Venituri aferente taxelor și comisioanelor ce sunt generate în timpul serviciilor financiare prestate de Bancă, includ serviciile de administrare a numerarului, serviciile de brokeraj și sunt recunoscute în raportul privind rezultatele financiare prin metoda specializării exercițiului, în momentul în care este prestat serviciul corespunzător. Alte cheltuieli aferente taxelor și comisioanelor se referă în mare parte la taxe aferente tranzacțiilor și serviciilor, și sunt recunoscute ca cheltuieli în momentul în care este prestat serviciul.

Note Explicative la Situațiile Financiare

2 Politici de contabilitate

2.3 Sumar al politicilor de contabilitate semnificative (continuare)

(8) Recunoașterea veniturilor și cheltuielilor (continuare)

(iii) Venituri aferente dividendelor

Venitul aferent dividendelor primite este recunoscut de Bancă atunci când dreptul de primire a dividendelor este stabilit, ceea ce de obicei coincide cu momentul aprobării de către acționari a dividendelor spre plată.

(iv) Venitul net din tranzacționare

Venitul net din tranzacționare include toate modificările valorii juste a instrumentelor derivate, venitul minus pierderea din operațiunile de schimb valutar și venitul net aferent hârtiilor de valoare destinate pentru vânzare.

(9) Mijloace bănești și echivalentele lor

Mijloacele bănești și echivalentele lor cuprind soldurile de mijloace bănești în numerar, mijloacele bănești în tranzit și mijloacele bănești din bancomate.

În scopuri de raportare a fluxurilor de mijloace bănești, mijloacele bănești și echivalentele lor cuprind: soldurile de mijloace bănești în numerar, mijloacele bănești depuse la Banca Națională a Moldovei, conturile Nostro în bănci, mijloacele bănești plasate în BNM și alte bănci, cu o scadență inițială mai mică de 90 de zile și investițiile de trezorerie pe termen scurt u o scadență mai mică de 90 de zile.

(10) Mijloace fixe

Articolele de mijloace fixe (inclusiv echipamente de leasing operațional) sunt înregistrate la cost, cu excepția costurilor serviciilor de zi cu zi minus valoarea uzurii acumulate și pierderile din depreciere. Schimbările în durata utilă de viață este contabilizată prin schimbarea perioadei de amortizare sau metode după caz și tratate ca modificări ale estimărilor contabile.

Uzura este calculată prin metoda liniară cu indicarea mai jos a costurilor mijloacelor fixe a valorile lor reziduale în baza duratei de funcționare utilă estimată. Pentru terenuri nu este calculată uzura. Duratele estimate de funcționare utilă sunt următoarele:

- Clădiri: 40-56 de ani
- Vehicule: 5-7 ani
- Computere: 3.75 ani
- Mobilier și echipament de birou: 2.5-15 ani

Note Explicative la Situațiile Financiare

2 Politici de contabilitate

2.3 Sumar al politicilor de contabilitate semnificative (continuare)

(10) Mijloace fixe (continuare)

Mijloacele fixe sunt derecunoscute la cedare sau când nu se mai așteaptă niciun beneficiu din utilizarea sau cedarea acestora. Orice câștig sau pierdere care rezultă din derecunoașterea unui active (calculată ca fiind diferența dintre încasările nete la cedare și valoarea contabilă a activului) este reflectată în contul de profit și pierdere când activul este derecunoscut.

(11) Active nemateriale

Licențele de soft operațional automatizat achiziționate sunt capitalizate în baza cheltuielilor suportate pentru achiziționarea și darea în exploatare a softurilor corespunzătoare. Aceste cheltuieli sunt amortizate pe baza duratei de viață utilă preconizate de până la 5 ani.

Cheltuielile pentru menținerea programelor de soft operațional automatizat, sunt recunoscute ca cheltuieli pe măsură ce sunt suportate. Cheltuielile ce se referă direct la elaborarea produselor de soft identificabile și unice, ce se află în posesia Băncii și este probabil să genereze beneficii economice ce vor depăși cheltuielile într-un an, sunt recunoscute ca active nemateriale. Cheltuielile directe includ remunerarea angajaților responsabili de dezvoltarea softului și o parte corespunzătoare de cheltuieli indirecte. Cheltuielile de dezvoltare a softurilor operaționale automatizate sunt recunoscute ca active și sunt amortizate prin metoda lineară, pe baza duratei de viață utilă de până la 5 ani

Licențele sunt capitalizate pe baza costurilor de achiziționare a licenței respective. Aceste costuri sunt amortizate pe baza perioadei de valabilitate a licenței (5-20 de ani). Cheltuielile ulterioare aferente activelor nemateriale sunt capitalizate doar atunci când majorează beneficiile economice viitoare aferente activelor corespunzătoare. Toate celelalte cheltuieli sunt înregistrate pe măsură ce sunt suportate.

(12) Deprecierea activelor nefinanciare

Banca evaluează la fiecare dată de raportare dacă există indiciu de depreciere a unui active. Dacă există indiciu sau dacă este necesară o testare anuală pentru deprecierea unui active, banca estimează valoarea recuperabilă a activului respectiv. Valoarea recuperabilă a unui active reprezintă cea mai mare valoare dintre valoarea justă a unui active sau a unei unități generatoare de numerar minus costurile asociate vânzării și valoarea sa de utilizare. Când valoarea justă a unui activ sau a unei unități generatoare de numerar este mai mare decât valoarea recuperabilă a sa, activul este considerat depreciat și valoarea sa contabilă este scăzută până la valoarea sa recuperabilă.

La evaluarea valorii de utilizare, fluxurile de trezorerie viitoare estimate sunt actualizate la valoarea lor actualizată utilizând o rată înainte de impozitare care să reflecte evaluările curente privind valoarea –timp a banilor și riscurile specific activului. La determinarea valorii juste minus costurile asociate vânzării sunt luate în considerație tranzacțiile recente de pe piață, dacă există. Dacă nu pot fi identificate astfel de tranzacții este utilizat un model de evaluare adecvat. Aceste calcule sunt comparate prin multiplii de evaluare, prețuri cotate ale acțiunilor pentru filialele listate sau alți indicatori disponibili privind valoarea justă.

Note Explicative la Situațiile Financiare

2 Politici de contabilitate

2.3 Sumar al politicilor de contabilitate semnificative (continuare)

(12) Deprecierea activelor nefinanciare (continuare)

Pentru active, la fiecare dată de raportare este efectuată o evaluare a existenței unui indiciu că este posibil ca pierderi din depreciere recunoscute anterior să nu mai existe sau să se fi redus. Dacă există vreun indiciu în acest sens, banca estimează valoarea recuperabilă a activului sau a unității generatoare de numerar.

O pierdere din depreciere este reluată dacă și numai dacă s-a produs o modificare a estimărilor utilizate pentru a determina valoarea recuperabilă a activului de la recunoașterea ultimei pierderi din depreciere. Reluarea este limitată astfel încât valoarea contabilă a activului să nu depășească valoarea sa recuperabilă și nici să nu depășească valoarea contabilă, net de amortizare care ar fi fost determinată în cazul în care în exercițiile anterioare nu ar fi fost recunoscută o pierdere din deprecierea activului respective. Reluarea este recunoscută în contul de profit și pierdere.

(13) Garanțiile financiare

În cursul activității ordinare banca oferă garanții financiare, care constituie angajamente de a acorda împrumuturi, garanții emise și acreditive. Garanțiile financiare sunt inițial recunoscute în situațiile financiare (în cadrul altor datorii) la valoarea justă, fiind prima încasată. Ulterior recunoașterii inițiale, datoria băncii față de fiecare garanție este evaluată la cea mai mare dintre valoarea recunoscută inițial minus amortizarea cumulată recunoscută în contul de profit și cea mai bună estimare a cheltuielilor necesare pentru stingerea oricărei datorii financiare care rezultă ca urmare a garanției.

Orice creștere a datoriilor legate de garanțiile financiare este înregistrată în contul de profit și pierderi ca cheltuieli din deprecierea creditelor. Prima încasată este recunoscută în contul de profit ca venitul net aferent taxelor și comisioanelor în baza metodei liniare pe perioada de viață a garanției.

Note Explicative la Situațiile Financiare

2 Politici de contabilitate

2.3 Sumar al politicilor de contabilitate semnificative (continuare)

(14) Beneficiile angajaților

Beneficiile de serviciu pe termen scurt ale Băncii, ce includ salarii, prime, concedii plătite și contribuții de asigurare socială sunt recunoscute ca cheltuială pe măsură ce sunt suportate.

Obligațiile de contribuție la planurile de pensii determinate sunt recunoscute în raportul privind rezultatele financiare, drept cheltuieli pe măsură ce sunt suportate.

Banca efectuează plăți, în cursul activității ordinare, în Casa Națională de Asigurări Sociale și Casa Națională de Asigurări Medicale în numele angajaților cu cetățenie moldovenească, pentru pensii, asistență medicală și ajutor de șomaj. Toți angajații Băncii sunt membri și sunt obligați prin lege să facă contribuții determinate (incluse în contribuțiile de asigurare socială) în fondul de pensii al Republicii Moldova (un plan de contribuții definit de stat). Toate contribuțiile relevante în fondul de pensii al Republicii Moldova, sunt recunoscute în raportul privind rezultatele financiare, drept cheltuieli, pe măsură ce sunt suportate. Banca nu mai are alte obligații în acest sens. Banca nu dispune de un program individual de plată a pensiilor, și, în consecință, nu are obligații privind plata pensiilor. Banca nu dispune de nici un alt plan de beneficii determinate sau de un plan de beneficii post-pensionare. Banca nu are obligația să presteze alte servicii angajaților curenți sau foști.

Banca a intrat într-un acord de plată pe bază de acțiuni, prin care oferă un grant gratuit echivalent de 40 de acțiuni Société Générale sub formă echivalentă de acțiuni (apreciere cu drept de acțiuni) pentru angajați, ca obiect a indicatorilor de performanță și activitate. Valoarea justă a sumei de plată față de angajați în ceea ce privește aprecierea cu drepturi de acțiuni care se decontează în numerar este recunoscută ca cheltuială cu creșterea corespunzătoare a datoriilor în perioada în care angajații devin în mod necondiționat intitulați de plată. Obligațiunea este reevaluată la fiecare dată de raportare și la data decontării în baza valorii juste a aprecierii drepturilor de acțiuni. Creanțele se reflectă în contribuția sporită aferentă cheltuielilor de mai sus față de SG, cu excepția indexării și a taxelor sociale.

(15) Provizioane

Provizionul este recunoscut când banca are o obligație curentă (legală sau implicită), generată de un eveniment anterior, este probabil că pentru decontarea obligației să fie necesară o ieșire de resurse incorporând beneficii economice și valoarea obligației poate fi estimată credibil. Cheltuiala aferentă oricărui provizion este prezentată în contul de profit și pierdere, net de orice rambursare.

Note Explicative la Situațiile Financiare

2 Politici de contabilitate

2.3 Sumar al politicilor de contabilitate semnificative (continuare)

(16) Impozite

(i) *Impozitul pe profit curent*

Creanțele și datoriile privind impozitul pe profit curent pentru perioada curentă anii anteriori este evaluat la valoarea care se așteaptă a fi recuperată de la sau plătită către autoritățile fiscal. Ratele de impozitare și legale fiscale utilizate pentru calcularea sumelor sunt cele care sunt adoptate sau în mare măsură adoptate la data de raportare.

(ii) *Impozitul amânat*

Impozitul amânat este prezentat aplicând metoda pasivului privind diferențele temporare dintre bazele de impozitare ale activelor și datoriilor și valoarea contabilă a acestora în scopul raportării financiare la data de raportare. Datoriile privind impozitul amânat sunt recunoscute pentru toate diferențele temporare impozabile, cu excepția:

- Cazului în care datoria privind impozitul amânat provine din recunoașterea inițială a fondului comercial sau a unui activ sau a unei datorii nete într-o tranzacție care nu este o combinație de întreprinderi și, la data tranzacției, nu afectează nici profitul contabil, nici profitul sau pierderea impozabilă
- Referitor la diferențele temporare impozabile aferente investițiilor în filial, entități asociate și intereselor în asocierile în participare, cu excepția cazului în care momentul reluării diferențelor temporare poate fi controlat și este probabil că diferențele temporare să fie reluate în viitorul previzibil.

Creanțele privind impozitul amânat sunt recunoscute pentru toate diferențele deductibile, pentru amânarea creditelor fiscal neutilizate și orice pierderi fiscal neutilizate, în care este probabil să fie disponibil un profit impozabil față de care să poată fi utilizate diferențele temporare deductibile și amânarea creditelor fiscal neutilizate și orice pierderi fiscale neutilizate, cu excepția cazului în care creanța privind impozitul amânat aferente diferențelor temporare deductibile provine din recunoașterea inițială a unui active sau a unei datorii într-o tranzacție care nu este o combinație de întreprinderi și, la data tranzacției, nu afectează nici profitul contabil, nici profitul sau pierderea impozabilă.

Note Explicative la Situațiile Financiare

2 Politici de contabilitate

2.3 Sumar al politicilor de contabilitate semnificative (continuare)

(16) Impozite (continuare)

(ii) *Impozitul amânat (continuare)*

În cazul diferențelor temporare deductibile asociate investițiilor în filial, entități asociate și intereselor în asocierile în participație, creanțele privind impozitul amânat trebuie recunoscute numai în măsura în care există probabilitatea că diferențele temporare să fie reluate în viitorul apropiat și să existe profit impozabil față de care să poată fi utilizate diferențele temporare.

Valoarea contabilă a creanțelor privind impozitul amânat este revizuită la fiecare dată de raportare și redusă în măsura în care nu mai este probabil să fie disponibil suficient profit impozabil pentru a permite utilizarea beneficiului unei părți a creanței privind impozitul amânat sau al totalității acesteia. Creanțele nerecunoscute privind impozitul amânat sunt reevaluate la fiecare dată de raportare și se recunosc în măsura în care a devenit probabil faptul că profitul impozabil viitor va permite recuperarea creanței privind impozitul amânat.

Creanțele și datoriile privind impozitul amânat sunt evaluate la ratele de impozitare preconizate a fi aplicabile pentru perioada în care activul este realizat sau datoria este decontată, pe baza ratelor de impozitare (și a legilor fiscale) care au fost adoptate sau în mare măsură adoptate pînă la data de raportare.

Impozitul curent și impozitul amânat aferent elementelor recunoscute direct în capitalurile proprii sunt, de asemenea, recunoscute în capitalurile proprii și nu în contul de profit.

Creanțele și datoriile privind impozitul amânat sunt compensate dacă există un drept legal de compensare a creanțelor privind impozitul curent cu datoriile privind impozitul de profit curent și impozitele amânate ale aceași entități impozabile și la aceeași autoritate fiscală.

Începând cu 1 ianuarie 2012 rata impozitului pe profit este de 12%.

Note Explicative la Situațiile Financiare

2 Politici de contabilitate

2.3 Sumar al politicilor de contabilitate semnificative (continuare)

(17) Acțiuni ordinare

Acțiunile ordinare achiziționate de bancă sunt deduse din capitalul propriu. Costurile incrementale direct imputabile emisiunii acțiunilor ordinare și opțiunilor acționare, sunt recunoscute ca o deducere din capitalul propriu, net de orice efecte fiscale.

(18) Dividende și acțiuni ordinare

Dividendele și acțiunile ordinare sunt recunoscute ca datorii și recunoscute ca deducere din capitalul propriu în cazul când se aprobă de acționarii băncii. Dividendele interimare sunt deduse din capitalul propriu când sunt declarate și nu mai sunt la discreția băncii.

Dividendele pentru care sunt aprobate după data de raportare sunt dezvăluite ca eveniment după perioada de raportare.

(19) Rezerve de capital

Rezervele reflectate în capital în pozițiile financiare ale băncii includ:

- Rezervele referitoare la contribuția de la Société Générale în conformitate cu planul Ambitia 2015.
- Rezerve generale și prudențiale care sunt cerute de legislației.

(20) Informații pe segmente

Banca a efectuat în cursul anului 2015 și 2014 tranzacții bancare care au fost prestate numai pe piața Moldovei. Managementul consideră că riscurile inerente și beneficiile specifice activității bancare nu diferă în mod semnificativ între categoriile de clienți, precum și între diferite regiuni geografice și în consecință nu prevede necesitatea raportării alocate separat pe segmente și va oferi careva beneficii suplimentare. Banca nu monitorizează activitatea pe diferite segmente, deoarece consideră irelevante în laurea deciziilor interne. Vă rugăm să consultați Nota 13 pentru structura portofoliului de credite și Nota 19 pentru structura depozitelor.

(21) Rezultat pe acțiune

Banca prezintă datele pe rezultatul de bază și diluat pe acțiune ("RPA") pentru acțiunile sale ordinare. RPA de bază se calculează prin împărțirea profitului sau pierderii atribuibile acționarilor ordinari ai Băncii la media ponderată a numărului acțiunilor ordinare în circulație pe parcursul perioadei. RPA diluat se determină prin ajustarea profitului sau pierderii atribuibile acționarilor ordinari și media ponderată a numărului de acțiuni ordinare în circulație pentru efectul tuturor acțiunilor ordinare potențiale diluate ce cuprind note convertibile și opțiuni cu acțiuni acordate angajaților.

Note Explicative la Situațiile Financiare

2 Politici de contabilitate

2.4 Standarde și Interpretări emise dar care nu au fost încă adoptate

- Completări față de IAS 16 "Imobilizări corporale" și IAS 38 "Imobilizări necorporale"

Clarificarea Metodelor Acceptabile de Depreciere și Amortizare (în vigoare pentru perioadele de raportare începând cu ianuarie 2016). Amendamentele la IAS 16 interzice persoanelor să utilizeze o metodă de amortizare pe baza de venituri pentru elementele de imobilizări corporale. Amendamentele la IAS 38 introduc o prezumție simplă, potrivit căreia veniturile nu au o bază adecvată pentru amortizarea unei imobilizări necorporale. Această prezumție poate fi înlăturată decât în următoarele două situații limitate: a) în cazul în care activele necorporale sunt exprimate ca o masura caracteristică veniturilor; sau b) în cazul în care se poate demonstra că veniturile și avantajele economice ale activului necorporal sunt puternic corelate. Modificările se aplică prospectiv pentru perioadele anuale care încep la ianuarie 2016. În prezent, Banca utilizează metoda liniară la deprecierea și amortizarea activelor corporale și respectiv activelor necorporale. Conducerea Bancii consideră că metoda liniară este metoda cea mai potrivită pentru a reflecta consumul de beneficii economice inerente între activele respective și în consecință, Conducerea Bancii nu anticipează că aplicarea acestor modificări în IAS 16 și IAS 38 vor avea un impact semnificativ asupra situațiilor financiare.

- **IFRS 9 Instrumente financiare: clasificare și evaluare**

Standardul intra în vigoare pentru perioade anuale începând la sau după 1 ianuarie 2018 și aplicarea timpurie este permisă. Versiunea finală a IFRS 9 reflectă toate fazele proiectului privind instrumentele financiare și înlocuiește IAS 39 Instrumente financiare: recunoaștere și evaluare și toate versiunile anterioare ale IFRS 9. Standardul introduce cerințe noi privind clasificarea și evaluarea, deprecierea și contabilitatea de acoperire împotriva riscurilor

- **IFRS 11 Angajamente comune (modificare): contabilizarea achiziției intereselor în exploatare în participatie**

Modificarea intra în vigoare pentru perioade anuale începând la sau după 1 ianuarie 2016. IFRS 11 se referă la modul de contabilizare a intereselor în asocierile în participatie și operațiunile în participatie. Modificarea prezintă noi îndrumări cu privire la modul în care trebuie contabilizată achiziția unui interes într-o operațiune în participatie ce reprezintă o întreprindere în conformitate cu IFRS și specifică tratamentul contabil adecvat pentru aceste achiziții.

- **IFRS 15 Venituri din contractele cu clienții**

Standardul intra în vigoare pentru perioade anuale începând la sau după 1 ianuarie 2018. IFRS 15 stabilește un nou model în cinci etape care se va aplica pentru recunoașterea veniturilor provenind dintr-un contract încheiat cu un client (cu excepții limitate), indiferent de tipul tranzacției sau de industrie. De asemenea, cerințele standardului se vor aplica pentru recunoașterea și evaluarea castigurilor și pierderilor din vânzarea anumitor active de altă natură decât cea financiară care nu sunt rezultatul activității obișnuite a entității (de ex.: vânzare de imobilizări corporale și necorporale). Va fi prevăzută prezentarea extinsă de informații, inclusiv dezagregarea venitului total, informații despre obligațiile de executare, modificări ale soldurilor activelor și datorii aferente contractelor între perioade și raționamente și estimări-cheie

Note Explicative la Situațiile Financiare

2 Politici de contabilitate

2.4 Standarde și Interpretări emise dar care nu au fost încă adoptate (continuare)

- **IAS 27 Situații financiare individuale (modificat)**

Modificarea intra în vigoare pentru perioade anuale începând la sau după 1 ianuarie 2016. Această modificare va permite entităților să folosească metoda punerii în echivalență pentru a contabiliza investițiile în filiale, asocierile în participatie și asociați în cadrul situațiilor lor financiare individuale și va ajuta anumite jurisdicții să treacă la IFRS, reducând costurile de conformare fără a reduce nivelul informațiilor puse la dispoziția investitorilor.

- **Modificare la IFRS 10 Situații financiare consolidate și IAS 28 Investiții în entitățile asociate și asocierile în participatie: vânzare de sau contribuție cu active între un investitor și entitatea sa asociată sau asocierea în participatie**

Modificările se referă la o inconsecvență identificată între cerințele IFRS 10 și cele ale IAS 28, în legătură cu vânzarea de și contribuția cu active între un investitor și entitatea sa asociată sau asocierea în participatie. Principala consecință a modificărilor este aceea că un castig/pierdere totală este recunoscută atunci când tranzacția implică o întreprindere (indiferent dacă este sau nu sub forma de

filiala). Un castig/ pierdere partiala este recunoscuta atunci cand o tranzactie implica active care nu reprezinta o intreprindere, chiar daca acestea se afla intr-o filiala. In luna decembrie 2015, IASB a amanat pe termen nedeterminat data intrarii in vigoare a acestei modificari in asteptarea rezultatelor unui proiect de cercetare cu privire la contabilizarea prin metoda punerii in echivalenta.

- **IFRS 10, IFRS 12 si IAS 28: Entitati de investitii: aplicarea exceptiei de la consolidare (modificari)**
Modificarile se refera la trei aspecte aparute in practica in legatura cu aplicarea exceptiei de la consolidare pentru entitatile de investitii. Modificarile intra in vigoare pentru perioade anuale incepand cu sau dupa 1 ianuarie 2016. Modificarile clarifica faptul ca exceptia de la prezentarea de situatii financiare consolidate se aplica unei entitati-mama care este o filiala a unei entitati de investitii atunci cand entitatea de investitii isi evalueaza toate filialele la valoarea justa. De asemenea, modificarea clarifica faptul ca numai o filiala care nu este, in sine, o entitate de investitii dar furnizeaza servicii de asistenta entitatii de investitii, este consolidata. Toata celelalte filiale ale unei entitati de investitii sunt evaluate la valoarea justa. In cele din urma, modificarile IAS 28 Investitii in entitatile asociate si in asocierile in participatie permit investitorilor, la aplicarea metodei punerii in echivalenta, sa pastreze evaluarea la valoarea justa aplicata de entitatea asociata sau asocierea in participatie a entitatii de investitii pentru interesele sale in filiale.
- **IAS 1: Initiativa de prezentare a informatiilor (modificare)**
Modificarile IAS1-Prezentarea situatiilor financiare incurajeaza si mai mult societatile sa aplice rationamente profesionale atunci cand determina informatiile pe care trebuie sa le prezinte si modul in care le structureaza in cadrul situatiilor financiare. Modificarile intra in vigoare incepand cu sau dupa 1 ianuarie 2016. Modificarile cu arie redusa ale IAS clarifica, mai degraba decat sa modifice semnificativ, cerintele existente ale IAS1. Modificarile se refera la pragul de semnificatie, ordinea notelor, subtotaluri si dezagregare, politici contabile si prezentarea altor elemente ale rezultatului global decurgand din investitiile contabilizate.

Note Explicative la Situațiile Financiare

2 Politici de contabilitate

2.4 Standarde și Interpretări emise dar care nu au fost încă adoptate (continuare)

- **IASB a emis îmbunătățirile anuale ale IFRS ciclul 2012-2014, care reprezintă o colecție de modificări ale IFRS.** Modificările intră în vigoare pentru perioadele anuale începând cu sau după 1 ianuarie 2016.
 - **IFRS 5 Active imobilizate detinute in vederea vanzarii si activitati intrerupte** Modificarea clarifica faptul ca trecerea de la o metoda de cedare la o alta (prin cedare sau prin distribuire catre proprietari) nu trebuie considerata a fi un nou plan de cedare ci, mai degraba, este o continuare a planului initial. Prin urmare, nu exista o intrerupere in aplicarea cerintelor IFRS 5. De asemenea, modificarea clarifica faptul ca schimbarea metodei de cedare nu schimba data clasificarii
 - **IFRS 7 Instrumente financiare: informatii de furnizat.** Modificarea clarifica faptul un contract de servicii care include un onorariu poate reprezenta o implicare continua in activul financiar. De asemenea, modificarea clarifica faptul ca informatiile de furnizat conform IFRS 7 cu privire la compensarea activelor financiare si datorilor financiare nu trebuie incluse in raportul financiar interimar simplificat.
 - **IAS 19 Beneficiile angajatilor:** Modificarea clarifica faptul ca adancimea pietei pentru obligatiunile corporative de inalta calitate este evaluata pe baza monedei in care este exprimata obligatia, mai degraba decat in tara in care se afla obligatia. Cand nu exista o piată extinsa pentru obligatiunile corporative de inalta calitate in moneda respectiva trebuie utilizate ratele aplicabile obligatiunilor de stat.
 - **IAS 34 Raportarea financiara interimara:** Modificarea clarifica faptul ca informatiile interimare de prezentat trebuie fie sa existe in situatiile financiare interimare, fie incluse prin referinte incrucisate intre situatiile financiare interimare si specificarea includerii acestora in raportul financiar interimar mai extins (de ex.: in comentariile conducerii sau raportul de risc). Comitetul a specificat ca celelalte informatii din cadrul raportului financiar interimar trebuie sa fie puse la dispozitia utilizatorilor in aceeasi termeni ca si in cazul situatiilor financiare interimare si la aceeasi data.

Daca utilizatorii nu au acces la alte informatii in acest fel, raportul financiar interimar este incomplet.

- **IFRS 16: Contracte de leasing** Standardul intra in vigoare pentru perioade anuale incepand la sau dupa 1 ianuarie 2019. IFRS 16 stabileste principiile pentru recunoasterea, evaluarea, prezentarea si descrierea/furnizarea informatiilor despre contractele de leasing ale celor doua parti la un contract, si anume, clientul („cesionarul”) si furnizorul („cedentul”). Noul standard prevede ca cesionarul trebuie sa recunoasca majoritatea contractelor de leasing in cadrul situatiilor financiare. Cesionarii vor dispune de un singur model contabil pentru toate contractele, cu anumite exceptii. Contabilitatea cedentului ramane in mod semnificativ neschimbata.

Note Explicative la Situațiile Financiare

2 Politici de contabilitate

2.4 Standarde și Interpretări emise dar care nu au fost încă adoptate (continuare)

- **IAS 12 Impozitul pe profit (modificari): Recunoasterea creantelor privind impozitele amanate aferente pierderilor nerealizate**
Modificarile intra in vigoare pentru perioade anuale incepand la sau dupa 1 ianuarie 2017 si aplicarea timpurie este permisa. Obiectivul acestor modificari este sa clarifice contabilitatea creantelor privind impozitele amanate aferente pierderilor nerealizate pentru instrumentele de datorie evaluate la valoarea justa. De exemplu, modificarile clarifica modalitatea de contabilizare a creantelor privind impozitele amanate atunci cand o entitate nu are dreptul sa deduca fiscal pierderile nerealizate sau atunci cand are capacitatea si intentia de a pastra instrumentul de datorie pana cand pierderea nerealizata este reluata.
- **IAS 7 Situatia fluxurilor de trezorerie (modificari): Initiativa de prezentare a informatiilor**
Modificarile intra in vigoare pentru perioade anuale incepand la sau dupa 1 ianuarie 2017 si aplicarea timpurie este permisa. Obiectivul acestor modificari este sa permita utilizatorilor situatiilor financiare sa evalueze modificarile datoriilor care decurg din activitati de finantare. Aceste modificari vor obliga companiile sa prezinte informatii care vor permite investitorilor sa evalueze schimbarile datoriilor care decurg din activitati de finantare, inclusiv modificarile care decurg din modificari ale fluxurilor de trezorerie si ale elementelor nemonetare.

Banca, a decis să nu adopte aceste standarde, completări și interpretări anticipat intrării lor în vigoare.

Note Explicative la Situațiile Financiare

3 Venitul net aferent dobânzilor**Venituri aferente dobânzilor**

	2015	2014
(în mii lei moldovenești)		
Numerar și plasamente la Banca Centrală	57,541	1,808
Credite și avansuri acordate băncilor	762	338
Active financiare – credite și creanțe	66,327	30,885
Credite și avansuri acordate clienților	408,195	329,112
	532,825	362,143

Venitul din dobânzi sporit la credite neperformante pe parcursul anului 2015 a constituit MDL'000 7,852 (2014: MDL'000 5,555).

Cheltuieli aferente dobânzilor

	2015	2014
(în mii lei moldovenești)		
Datorii față de BNM	10	13
Datorii față de bănci	87	59
Depozite clienților	140,183	82,156
Repo cu Banca Centrală	8,311	1,449
Împrumuturi de la instituții financiare internaționale	22,846	16,089
	171,437	99,766

Note Explicative la Situațiile Financiare

4 Venitul net aferent taxelor și comisioanelor

Venitul net aferent taxelor și comisioanelor include veniturile realizate din taxe și comisioane încasate la prestarea diverselor servicii bancare, inclusiv veniturile realizate din acordarea serviciilor bancare privind plățile internaționale și locale, minus cheltuielile aferente taxelor și comisioanelor plătite pentru serviciile similare primite de Bancă.

Venitul aferent taxelor și comisioanelor

	2015	2014
(în mii lei moldovenești)		
Procesarea plăților	42,282	37,417
Tranzacții cu carduri	22,821	17,988
Tranzacții cu numerarul	22,320	18,904
Administrarea conturilor curente	11,835	9,767
Tranzacții valutare cu numerar interbancare	10,849	7,714
Modificări în termeni și condiții la credite	8,893	7,336
Garanții emise	6,088	5,525
Transferuri prin intermediul sistemelor de plăți internaționale	3,814	2,777
Serviciul Client-Banca	1,898	1,690
Acreditiv	645	595
Alte	7,522	5,448
	138,967	115,161

Cheltuieli aferente taxelor și comisioanelor

	2015	2014
(în mii lei moldovenești)		
Tranzacții cu carduri bancare	17,509	9,692
Tranzacții valutare cu numerar interbancare	13,221	10,443
Comisiile la transferurile interbancare	10,000	8,087
Asigurarea pentru riscuri financiare	6,515	523
Contribuțiile la fondul de garantare a depozitelor	2,113	1,693
Contribuțiile la fondul de asigurare a stabilității financiare	-	405
Alte	449	270
	49,807	31,113

Note Explicative la Situațiile Financiare

5 Venitul net din tranzacționare

	2015	2014
(în mii lei moldovenești)		
<i>Rezultatul de la operațiuni cu valută străină cu:</i>		
Persoane fizice	49,573	20,974
Persoane juridice	138,450	64,500
Bănci	(23,223)	(8,657)
Rezultat din reevaluarea valutei străine	(10,045)	(15,834)
	154,755	60,983

6 Cheltuieli din deprecierea activelor financiare

	2015	2014
(în mii lei moldovenești)		
Credite și avansuri acordate clienților (Nota 13)	45,372	18,711
Alte active (Nota 17)	1,213	3,624
Contracte de garanții financiare	20,541	247
	67,126	22,582

7 Cheltuieli cu personalul

	2015	2014
(în mii lei moldovenești)		
Salarii	72,173	68,610
Contribuții privind asigurarea socială	26,806	23,930
Prime	18,494	14,091
Provizioane privind beneficiile angajaților	7,232	6,254
Contribuții privind asigurarea medicală	4,702	3,879
Alte plăți	6,737	1,001
	136,144	117,765

Numărul mediu scriptic al personalului în 2015 a fost 722 (2014: 709).

Note Explicative la Situațiile Financiare

8 Alte cheltuieli

	2015	2014
(în mii lei moldovenești)		
Cheltuieli de arendă, pentru electricitate, încălzire, apă (1)	30,633	29,403
Cheltuieli privind reparația mijloacelor fixe	16,015	12,696
Întreținerea activelor nemateriale	19,276	14,201
Cheltuieli privind serviciile de consulting și audit (2)	15,921	15,211
Cheltuieli de publicitate	9,119	8,731
Cheltuieli de telecomunicare	8,494	8,230
Cheltuieli pentru asigurarea securității	6,781	6,408
Cheltuieli cu active materiale de mică valoare și consumabile	3,813	3,466
Provizioane pentru acoperirea riscului operational	1,451	226
Asigurare	3,581	2,843
Cheltuieli de informații	3,043	2,545
Cheltuieli de transport și deplasare	2,034	1,531
Cheltuieli de instruire	1,783	1,834
Cheltuieli de reprezentare	586	411
Impozite și taxe	434	526
Cheltuieli de binefacere	288	503
Rezultat din vânzarea mijloacelor fixe	199	83
Altele	5,766	5,592
	129,217	114,440

(1) Cheltuielile legate de arendă sunt analizate mai jos:

Angajamente privind leasing-ul operațional - Banca în calitate de locatar

Banca a încheiat contracte de leasing comercial pentru spații și echipamente. Aceste contracte de leasing au o durată medie cuprinsă între trei și cinci ani, fără opțiune de reînnoire. Nu există nici o restricție referitoare la locatar în aceste contracte de leasing.

Plățile minime viitoare de leasing operațional, ce rezultă din contractele ce nu pot fi anulate, la 31 Decembrie 2015 sînt prezentată în tabelul de mai jos:

	2015	2014
(în mii lei moldovenești)		
Pîna la un an	23,965	21,813
Între 1 an și 5 ani	67,534	60,832
Mai mult de 5 ani	22,533	31,595
	114,032	114,240

Note Explicative la Situațiile Financiare

8 Alte cheltuieli operaționale (continuare)

(2) Cheltuieli privind serviciile de consulting și audit sunt analizate mai jos:

	2015	2014
(în mii lei moldovenești)		
Asistența tehnică - SG	11,741	11,509
Cheltuieli privind serviciile de consulting și audit	2,590	2,385
Taxele legale	1,590	1,317
	15,921	15,211

Asistența tehnică oferită de Société Générale ("SG") include în mare parte costurile legate de asistența în alinierea proceselor, procedurilor și de organizare generală în conformitate cu normele Société Générale ("SG") Group.

9 Impozit pe profit

	2015	2014
(în mii lei moldovenești)		
Impozitul pe profit curent		
Cheltuiala cu impozitul pe profit curent	25,678	10,545
Impozitul amânat		
Aferent înregistrării inițiale și reluării diferențelor temporare	(16,079)	6,208
Impozit pe profit	9,599	16,753

În 2015 impozitul pe venit la persoane juridice a fost de 12% (în 2014: 12%).

Note Explicative la Situațiile Financiare

9 Impozit pe profit (continuare)**Reconcilierea cheltuielilor pe impozite**

O reconciliere între cheltuielile cu impozitul și profitul contabil înmulțit cu rata de impozitare internă a Moldovei pentru exercițiile financiare încheiate la 31 decembrie 2015 și 2014 este astfel:

	2015	2014
(în mii lei moldovenești)		
Profitul contabil înainte de impozitare	239,254	118,425
La rata de impozit pe profit de 12% (2014: 12%)	28,710	14,211
Ajustări pentru impozitul pe profit curent aferent exercițiilor anterioare	324	(683)
Venituri ce nu sunt supuse impozitării	(24,135)	(3,804)
Cheltuieli ne-deductibile	4,699	7,305
Pierderi reportate	-	(276)
Cheltuieli cu impozitul pe profit raportate în situația consolidată de profit și pierdere	9,599	16,753

Rata efectivă a impozitului pe profit pentru anul 2015 este de 4% (2014: 14%).

În 2015 pierderile din deprecirea creditelor și avansurilor sunt calculate în conformitate cu regulile IFRS (anterior în baza reglementărilor prudențiale), rezultând în scutirea privind impozitul amânat.

Venitul care nu este supus impozitării include, în principal, efectul de la deducerea pierderilor din depreciere, în conformitate cu normele IFRS și veniturile din dobânzi aferente instrumentelor financiare emise de Ministerul Finanțelor.

Cheltuielile nedeductibile includ în principal sporirile și provizioanele care nu îndeplinesc cerințele de deductibilitate pe baza regulilor fiscale.

Note Explicative la Situațiile Financiare

9 Impozit pe profit (continuare)

Tabelul de jos prezintă impozitul amânat înregistrat în situația poziției financiare în alte active și alte datorii și modificările în înregistrate în cheltuielile cu impozit pe profit:

	31.Dec 2015	31.Dec 2015	31.Dec 2015	31.Dec 2015	31.Dec 2014	31.Dec 2014	31.Dec 2014	31.Dec 2014
(în mii lei moldovenești)	Active	Datorii	Net	Profit și pierderi	Active	Datorii	Net	Profit pierderi
Credite și avansuri acordate clienților, net	-	3,669	3,669	(12,401)	-	16,070	16,070	(6,371)
Mijloace fixe	-	2,944	2,944	762	-	2,182	2,182	225
Împrumuturi de la instituții financiare	(554)	-	(554)	(1,157)	-	603	603	(257)
Alte datorii	(3,918)	-	(3,918)	(3,284)	(634)	-	(634)	194
	(4,472)	6,613	2,141	(16,079)	(634)	18,855	18,221	(6,209)

10 Rezultat pe acțiune

Valorile rezultatului pe acțiune de bază se calculează împărțind profitul net al exercițiului atribuibil acționarilor ordinari a băncii la numărul mediu ponderat de acțiuni ordinare în circulație în cursul exercițiului.

	2015	2014
(în mii lei moldovenești)		
Profit net atribuibil acționarilor ordinari	229,655	101,672
Numărul mediu ponderat a acțiunilor ordinare	9,994,394	9,994,394
Rezultat pe acțiune (MDL/acțiune)	22.98	10.17
Dividende pe acțiune (MDL/acțiune)	3.03	2.21

Venituri diluate pe acțiune nu au fost calculate deoarece nu au existat instrumente diluate la sfârșitul anului.

Nu au existat tranzacții cu acțiuni ordinare sau acțiuni ordinare potențiale între data de raportare și data de finalizare a acestor situații financiare care ar necesita retratarea rezultatului pe acțiune.

Note Explicative la Situațiile Financiare

11 Numerar și plasamente la Banca Centrală

	31 decembrie 2015	31 decembrie 2014
(în mii lei moldovenești)		
Numerar	379,770	491,415
Contul curent	918,200	114,960
Mijloace plasate overnight	-	250,120
Rezervele minime obligatorii deținute în valută străină	443,489	276,361
	1,741,459	1,132,856

Cont curent și rezerva obligatorie

Conform regulamentelor BNM, Banca trebuie să mențină la BNM ca rezervă minimă obligatorie în scopuri de lichiditate un sold mediu din suma medie a mijloacelor atrase de bancă pe parcursul lunii precedente (perioada între data de 8 a lunii precedente și data de 7 a lunii curente) incluzând toate depozitele clienților. BNM a decis facilitarea creditării economiei pe termen lung de către băncile comerciale, aplicând 0% rata rezervelor obligatorii pentru finanțări pe termen lung (scadența contractuală de peste 2 ani) începând din august 2011.

Banca își menține rezervele minime obligatorii într-un cont curent deschis la BNM pentru mijloacele în MDL și valute neconvertibile. Rezervele obligatorii denumite în USD și EUR sunt ținute într-un cont special de rezerve obligatorii la BNM.

La 31 decembrie 2015 rata de calculare a rezervelor minime obligatorii în valuta locală a constituit 35% (31 Decembrie 2014: 14%) și 14% pentru valutele străine (31 Decembrie 2014: 14%).

La 31 Decembrie 2015 Banca a trebuit să mențină un sold mediu în MDL în valoare de MDL'000 769,887 (2014: MDL'000 226,869), în USD în valoare de USD'000 9,016 (2014: USD'000 5,696) și în EUR în valoare de EUR'000 12,396 (2014: EUR'000 9,866). La 31 decembrie 2015 și 2014 Banca a reușit să mențină aceste rezerve.

12 Credite și avansuri acordate băncilor

	31 decembrie 2015	31 decembrie 2014
(în mii lei moldovenești)		
Conturi curente	822,449	835,689
Depozite overnight	438,396	-
	1,260,845	835,689

La 31 decembrie 2015 și 2014 soldurile majore pe conturile curente au fost cu Société Générale.

Note Explicative la Situațiile Financiare

13 Credite și avansuri acordate clienților

Activitatea de creditare a Băncii este concentrată asupra companiilor și persoanelor fizice domiciliată în Moldova.

	31 decembrie 2015	31 decembrie 2014
(în mii lei moldovenești)		
Credite și avansuri acordate clienților, brut	3,890,597	3,430,761
Minus: Provizioane pentru pierderi	(173,022)	(121,356)
	3,717,575	3,309,405

La 31 decembrie 2015 datoriile privind creditele acordate părților legate au constituit MDL'000 12,540 (2014: MDL'000 9,998) la rate ale dobânzii de 11.39% pe an (2014: 10.22% pe an) (Nota 28).

La data de 31 decembrie 2015, conform evidenței contabile, nu sunt credite gajate ca asigurare în baza contractele de credite cu organizațiile financiare internaționale.

Provizioane pentru deprecierea creditelor și avansuri acordate clienților

Mișcările în suma totală a reducerilor pentru pierderi din deprecierea creditelor și avansurilor acordate clienților după clasă se prezintă după cum urmează:

	2015			2014		
	Total	Persoane Juridice	Persoane Fizice	Total	Persoane Juridice	Persoane Fizice
(in thousands MDL)						
Provizionul specific pentru pierderi						
La 1 ianuarie	82,683	65,126	17,557	56,039	38,665	17,374
Decontări nete pentru perioada de gestiune	15,845	14,070	1,775	23,876	23,822	54
Casări	(3,941)	(2,246)	(1,695)	(2,850)	(2,097)	(753)
Recuperări	930	411	519	909	1	908
Diferența cursului valutar	10,117	10,476	(359)	4,709	4,735	(26)
La 31 decembrie	105,634	82,683	17,797	82,683	65,126	17,557
Provizionul colectiv pentru pierderi la credite						
La 1 ianuarie	38,673	8,147	30,526	42,637	16,551	26,086
Decontări nete pentru perioada de gestiune	29,527	48,770	(19,243)	(5,165)	4,406	(9,571)
Casări	(7,861)	-	(7,861)	(5,968)	(88)	(5,880)
Recuperări	7,049	235	6,814	7,169	247	6,922
La 31 decembrie	67,388	38,673	10,236	38,673	21,116	17,557
Total provizion pentru pierderi la 31 decembrie	173,022	144,989	28,033	121,356	86,242	35,114

Note Explicative la Situațiile Financiare

13 Credite și avansuri acordate clienților (continuare)

	31 decembrie 2015	31 decembrie 2014
(în mii lei moldovenești)		
Credite acordate persoanelor fizice		
Credite de consum	542,151	489,507
Credite ipotecare	485,640	339,992
	1,027,791	829,499
Minus alocări pentru depreciere	(24,382)	(37,620)
Credite net pentru persoane fizice, net	1,003,409	791,879
Credite acordate clienților corporativi		
Industrie și comerț	1,734,242	1,518,816
Agricultura și industria alimentară	492,107	446,954
Industria combustibilului și energetică	10,359	122,231
Construcții	248,668	221,507
Overdraft-uri	7,264	4,974
Micro-întreprinderi	163,601	183,594
Alte	206,565	103,186
	2,862,806	2,601,262
Minus alocări pentru depreciere	(148,640)	(83,736)
Credite acordate clienților corporative, net	2,714,166	2,517,526
Total credite și avansuri acordate clienților, net	3,717,575	3,309,405

Activitatea de creditare a Băncii se desfășoară în Republica Moldova. Capacitatea debitorilor de a-și rambursa datoriile depinde de un șir de factori, inclusiv solvabilitatea totală financiară a debitorilor și a economiei Republicii Moldova în ansamblu.

Note Explicative la Situațiile Financiare

14 Investiții financiare

	31 decembrie 2015	31 decembrie 2014
(în mii lei moldovenești)		
Active financiare – credințe și creanțe		
Bonuri de tezaur emise de Ministerul de Finanțe	420,567	250,831
Obligațiuni de stat emise de Ministerul de Finanțe	7,657	18,079
CertIFICATELE BNM	-	30,004
	428,224	298,914
Active financiare disponibile pentru vânzare		
Investiții de capital	1,639	1,479
	1,639	1,479
	429,863	300,393

Valori mobiliare emise de Ministerul de Finanțe

La 31 decembrie 2015 bonurile de tezaur emise de Ministerul de Finanțe reprezintă bonuri de tezaur cu rată fixă în MDL emise cu discount, cu scadență inițială între 91 și 364 zile având o rată medie a dobânzii de 19.71% pe an (31 decembrie 2014: 6.72% pe an).

Obligațiunile de stat emise de Ministerul de Finanțe poartă o rată a dobânzii revizuită legată de rata medie ponderată pe 6 luni bonuri de tezaur. Rata medie a dobânzii la data de 31 decembrie 2015 a fost de 20.30% pe an pentru obligațiunile cu maturitatea de 2 ani și 12.32% pentru obligațiunile cu maturitatea de 3 ani (31 decembrie 2014: 7.62% pe an – maturitatea 2 ani și 8.65% pentru maturitatea 3 ani). Începând cu august 2015 obligațiunile de stat pe 3 ani nu mai sunt emise.

La 31 decembrie 2014 bonurile de tezaur emise de Ministerul de Finanțe au fost gajate Bancii Naționale a Moldovei aferente tranzacțiilor REPO, fiind reflectate ca Plasamente la Banca Centrală. Suma plasărilor de MDL '000 110,273 cuprinde 2 tranzacții, una de MDL '000 80,000 și alta de MDL '000 30,000 cu maturitatea la 15 și respectiv 22 ianuarie 2015. La 31 Decembrie nu au existat tranzacții REPO cu BNM.

Certificatele BNM

La 31 decembrie 2015 certificatele BNM reprezintă instrumente financiare cu rată fixă emise cu discount, cu scadență inițială de până la 14 zile influențabil o rată medie a dobânzii de 15.11% per annum (31 decembrie 2014: 3.52% pe an).

Note Explicative la Situațiile Financiare

14 Investiții financiare (continuare)**Investiții în cote de participare**

Toate investițiile de capital de la sfârșitul anului 2015 și 2014, sunt clasificate ca disponibile pentru vânzare și sunt deținute la cost minus provizionul pentru pierderi, după cum este prezentat mai jos:

	Domeniul de activitate	Cota de participare în 2015, %	31 decembrie 2015	31 decembrie 2014
(în mii lei moldovenești)				
Biroul de credite	Cercetarea informații credite	6.70%	1,019	1,019
"Garantinvest" S.R.L.	Fond de investiții	9.92%	440	440
Bursa de Valori a Moldovei	Bursa de valori	2.56%	7	7
"Depozitarul Național de Valori Mobiliare" S.A.	Registru hârtii de valoare	1.52%	172	12
Investițiile de capital în băncile comerciale (Moldova) (mai puțin de 1 % proprietate)	Sector bancar		1	1
Altele (mai puțin de 1 % ownership)	Altele		-	10
Valoarea brută			1,639	1,489
Provizioane pentru pierderi			-	(10)
Valoarea de bilanț			1,639	1,479

La 31 decembrie 2015 și 2014 toate investițiile disponibile pentru vânzare sunt reflectate la cost deoarece pentru ele nu există un preț de piață cotelat într-o piață activă și valoarea justă nu poate fi cu certitudine estimată.

Note Explicative la Situațiile Financiare

15 Mijloace fixe

	Terenuri și clădiri	Active în curs de execuție	Vehicule	Computere și echipament	Alte	Total
(în mii lei moldovenești)						
Cost						
Sold la 1 Ianuarie 2014	88,413	6,091	8,570	87,202	30,722	220,998
Achiziționări	3,856	13,275	-	3,135	8,846	29,112
Leșiri	-	-	(672)	(5,985)	(1,463)	(8,120)
Transferuri	705	(7,744)	968	5,103	968	-
Sold la 31 decembrie 2014	92,974	11,622	8,866	89,455	39,073	241,990
Achiziționări	2,405	110,859	-	2,260	4,226	119,750
Leșiri	(1,045)	(80,064)	(479)	(6,900)	(868)	(89,356)
Transferuri	13,282	(36,896)	-	23,614	-	-
Sold la 31 decembrie 2015	107,616	5,521	8,387	108,429	42,431	272,384
Amortizarea și deprecierea						
Sold la 1 Ianuarie 2014	22,433	-	4,386	57,435	17,380	101,634
Achiziționări	(1,179)	-	(647)	(5,881)	(1,304)	(9,011)
Leșiri	4,726	-	1,348	10,219	4,213	20,506
Sold la 31 decembrie 2014	25,980	-	5,087	61,773	20,289	113,129
Leșiri	(1,045)	-	-	(3,182)	(4,540)	(8,767)
Uzura calculată anuală	5,199	-	1,298	8,288	4,477	19,262
Sold la 31 decembrie 2015	30,134	-	6,385	66,879	20,226	123,624
Valoarea de bilanț						
la 1 Ianuarie 2014	65,980	6,091	4,184	29,767	13,342	119,364
la 31 decembrie 2014	66,994	11,622	3,779	27,682	18,784	128,861
la 31 decembrie 2015	77,482	5,521	2,002	41,550	22,205	148,760

La data de 31 decembrie 2015, costul activelor depreciate a constituit MDL'000 55,664 (31 decembrie 2014: MDL'000 52,200).

În timpul anului 2015 și 2014, Banca a suportat lucrări de construcție în spațiile închiriate efectuate în conformitate cu planul de dezvoltare a rețelei băncii. La data de 31 decembrie 2015 costul unei astfel de investiții incluse în categoria "Terenuri și clădiri" este de MDL'000 505 (2014: MDL'000 4,934) iar incluse în categoria „Active în curs de construcție” este de MDL'000 402 (2014: MDL'000 77). Aceste investiții sunt amortizate pe durata mai mică decât viața utilă sau decât termenul chiriei, din momentul deschiderii punctului de vânzare.

Note Explicative la Situațiile Financiare

16 Active nemateriale

	SI costuri de dezvoltare	Software	Licențe	Alte	Total
(în mii lei moldovenești)					
Cost					
La 1 ianuarie 2014	110,073	7,968	4,786	2,009	124,836
Achiziționări	26,132	317	1,559	85	28,093
leșiri	(19,282)	-	-	(87)	(19,369)
At 31 Decembrie 2014	116,923	8,285	6,345	2,007	133,560
Achiziționări	33,627	1,987	862	4,433	40,909
leșiri	(34,696)	-	-	-	(34,696)
Sold la 31 decembrie 2015	115,854	10,272	7,207	6,440	139,773
Amortizarea și deprecierea					
Sold la 1 ianuarie 2014	74,931	1,745	1,912	382	78,970
leșiri	-	-	-	(86)	(86)
Amortizarea anuală	10,829	1,582	909	519	13,839
Sold la 31 decembrie 2014	85,760	3,327	2,821	815	92,723
leșiri	-	-	-	-	-
Amortizarea anuală	10,828	1,861	1,017	1,587	15,293
Sold la 31 decembrie 2015	96,588	5,188	3,838	2,402	108,016
Valoarea de bilanț					
la 1 ianuarie 2014	35,142	6,223	2,874	1	45,866
la 31 decembrie 2014	31,163	4,958	3,524	1,191	40,837
la 31 decembrie 2015	19,266	5,084	3,369	4,038	31,757

La 31 decembrie 2015 costul activelor nemateriale complet amortizate a fost în mărime de MDL'000 16,035, reprezentând în mare parte costul de pe modulul Carduri (MDL'000 12,315).

Note Explicative la Situațiile Financiare

17 Alte active

	31 decembrie 2015	31 decembrie 2014
(în mii lei moldovenești)		
Decontări SG (Planul individual de acțiuni (1))	8,694	11,839
Comisioane calculate neaferente dobânzilor	6,860	5,263
Alte plăți în avans	3,236	3,661
Sume de tranzit și clearing	2,755	2,184
Materiale și OMVSD	2,399	2,322
Operațiuni cu carduri de plata	2,259	2,340
Plăți în avans privind asigurarea	2,028	2,029
Plăți în avans privind arenda	1,420	694
Creanțe curente privind impozitul pe venit	1,071	1,492
Decontări cu salariații Băncii	136	232
Alte creanțe	971	1,277
	31,829	33,333
Minus alocări pentru depreciere (2)	(5,346)	(4,133)
	26,483	29,200

(1) Pe parcursul anului 2010 banca a semnat un acord cu SG prin care banca participă la planul individual de acțiuni, parte a Planului Ambiția 2015 a Grupului. O parte a costurilor legate de acest plan vor fi suportate de SG (Nota 21).

(2) Reduceri pentru pierderi din deprecierea legate de comisioanele nerecuperabile.

18 Datorii față de bănci

	31 decembrie 2015	31 decembrie 2014
(în mii lei moldovenești)		
Conturi curente	2,620	3,544
	2,620	3,544

Note Explicative la Situațiile Financiare

19 Datorii față de clienți

	31 decembrie 2015	31 decembrie 2014
(în mii lei moldovenești)		
Depozite persoanelor fizice		
Conturi la vedere și de economii	1,248,842	920,406
Depozite la termen	1,775,161	1,045,719
	3,024,003	1,966,125
Depozite persoanelor juridice		
Conturi la vedere și de economii	2,193,924	1,651,870
Depozite la termen	323,754	425,818
	2,517,678	2,077,688
	5,541,681	4,043,813

Depozitele clienților include depozite în mărime de MDL'000 44,426 (2014: MDL'000 35,149) deținute ca garanție pentru împrumuturi.

Note Explicative la Situațiile Financiare

20 Împrumuturi de la instituții financiare

	31 decembrie 2015	31 decembrie 2014
(în mii lei moldovenești)		
Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare (BERD) (Nota 30)	236,711	163,417
Nederlandse Financierings-Maatschappij Voor Ontwikkelingslanden N.V. (FMO)	12,083	20,460
Asociația Internațională de Dezvoltare (AID)	129,793	19,709
Fondul Internațional pentru Dezvoltarea Agriculturii (FIDA)	6,668	6,071
Banca Europeană de Investiții	100,140	316,712
Fondul Provocările Mileniumului Moldova (MCA)	3,156	2,184
"Filiera de Vin" (UCIP - EIB)	1,097	-
	489,648	528,553

Mai jos este prezentată informația pe liniile financiare de creditare:

Credite de la BERD

	Maturitatea	Acoperire	31 decembrie 2015	31 decembrie 2014
(în mii lei moldovenești)				
Credit multi-valutar (USD/EUR) din aprilie 2013 (1)	decembrie 2017	Asigurat*	37,507	43,116
Credit multi-valutar (USD/EUR) din noiembrie 2008	mai 2016	Neasigurat	20,328	48,425
Credit multi-valutar (USD/EUR) din decembrie 2013 (2)	SG Garantie	Neasigurat	161,070	67,901
Credit multi-valutar (USD/EUR) (MoREEFF) (3)	neangajat/mai 2019	Asigurat*	18,278	4,753
Credit multi-valutar (USD/EUR) (MoREEFF) (3) comision etalat			-	(208)
Credit multi-valutar (USD/EUR) (MSME_BERD 2013) comision etalat	Neangajat/iunie 2019	Asigurat*	(472)	(570)
			236,711	163,417

* Împrumuturile sunt garantate cu dreptul de colectare al încasărilor în baza sub-împrumuturilor acordate de Bancă.

(1) La 10 aprilie 2013, banca a semnat primul acord din programul Facilitatea de Finanțare pentru Eficiența Energetică în Moldova (MoSEFF), în valoare de 3 milioane de euro. La 31 decembrie 2014, creditul este acordat în totalitate cu scadență în decembrie 2017. Facilitatea a fost utilizată pentru sub-împrumuturi acordate IMM-urilor, precum și clienților corporativi în scopul finanțării

Note Explicative la Situațiile Financiare

20 Împrumuturi de la instituții financiare (continuare)

programelor de eficientizare energetică. Împrumutul este asigurat de o garanție financiară emisă de Société Générale.

(2) La 27 decembrie 2013, banca a semnat al doilea acord din programul Facilitatea de Finanțare pentru Eficiența Energetică în Moldova (MoSEFF), în valoare de 7 milioane de euro. La 31 decembrie 2015 împrumutul este complet disbursat și scadența împrumutului este iunie 2020. Facilitatea este folosită pentru acordarea sub-împrumuturilor IMM-urilor și clienților corporativi, având ca scop eficientizarea energetică. Pe parcursul anului 2014 a fost efectuată prima plată în baza acordului de împrumut. Împrumutul este asigurat de o garanție financiară emisă de Société Générale.

(3) La 20 mai 2013, a fost semnată Facilitatea de Finanțare pentru Eficiența Energetică Rezidențială în Moldova (MoREEFF), în valoare de 2 milioane de euro. Împrumutul este scadent în iunie 2018. Facilitatea este utilizată la acordarea sub-împrumuturilor persoanelor fizice în scopul eficientizării energetice. Pe parcursul anului 2015 Banca a efectuat debursări în valoarea de 1 milion euro în conformitate cu acordul sus menționat. Împrumutul este asigurat printr-o garanție financiară emisă de Société Générale.

(4) La 18 septembrie 2013, banca a semnat acordul MSME Facility (Facilitatea de finanțare a întreprinderilor mici și mijlocii) în valoare de 5 milioane de euro. Creditul este destinat finanțării IMM-urilor cu scadență în iunie 2019. La 31 decembrie 2015, împrumutul respectiv încă nu a fost contractat. Împrumutul este garantat de o garanție financiară emisă de Société Générale.

La 6 februarie 2014 Banca a semnat cu BERD un Acord-Cadru pentru Facilitatea Partajării Riscurilor Nefinanțate (MCFF), în valoare de 10 milioane de euro. Scopul este de a crește fluxul de credite pentru companiile mari pe baza cărui BERD va împărți, cu până la 50%, riscul de credit. La 31 decembrie 2015, facilitatea încă nu este contractată.

(5) La 27 decembrie 2015 banca a semnat al treilea acord din programul Facilitatea de Finanțare pentru Eficiența Energetică în Moldova (MoSEFF), în valoare de 5.5 milioane de euro. Creditul este scadent în decembrie 2020. Facilitatea este folosită pentru acordarea sub-împrumuturilor IMM-urilor și clienților corporativi, având ca scop eficientizarea energetică. Împrumutul este asigurat printr-o garanție financiară emisă de Société Générale.

Împrumuturile de la FMO

Banca a semnat un acord de împrumut pe termen lung cu FMO în octombrie 2006 pentru suma totală de 4 milioane EURO. Împrumutul este destinat pentru finanțarea sub-împrumuturilor ipotecare în monedă națională. Împrumutul este convertit în lei moldovenești la data debursării și este în continuare denominat în lei moldovenești. Împrumutul este negarantat.

La 31 decembrie 2007 împrumutul este debursat în mărime integrală și este scadent în luna octombrie 2017. Plata principalului se va efectua semi-anual începând din luna aprilie 2009

Împrumuturile de la AID

Începând cu noiembrie 2004, Banca a aderat la programele (RISP 1 și RISP 2) lansate de Asociația Internațională pentru Dezvoltare (AID). Facilitățile sunt disponibile pentru finanțarea antreprenorilor, inclusiv și a tinerilor antreprenori. Programul respectiv ofera o parte a finanțării sub formă de grant. Ministerul de Finanțe, care acționează ca reprezentant al Republicii Moldova în cadrul acordurilor de împrumut semnate cu IDA, a acordat bancii sub-împrumuturi denominate în MDL, USD și EUR. Ambele facilități au scadența în anul 2022.

Note Explicative la Situațiile Financiare

20 Împrumuturi de la instituții financiare (continuare)

La noiembrie 2014 Banca a devenit partener al Proiectului pentru Ameliorarea Competitivității (CEP II) lansat de Banca Mondială (BM). Scopul facilității este finanțarea investițiilor și a capitalului circulant necesar exportatorilor, precum și a activităților economice care generează venituri din export. Sub-împrumuturile pot fi denumite în MDL, USD și EUR. Împrumutul nu este asigurat.

Împrumuturile de la FIDA

La decembrie 2014 Banca a semnat un Acord de împrumut pe termen lung cu Ministerul Finanțelor, care acționează ca reprezentant al Republicii Moldova în cadrul acordului de împrumut semnat cu Fondul Internațional pentru Dezvoltare Agricolă (FIDA). Acesta este un nou program de finanțare pentru întreprinderile agricole mici și mijlocii, precum și pentru tinerii întreprinzători, program ce include și o parte a împrumutului sub formă de grant. Împrumuturile acordate de Bancă sunt denumite în MDL, USD și EUR. Împrumutul nu este asigurat.

Împrumuturi de la Fondul Provocările Mileniumului Moldova

În octombrie 2011 banca a semnat un acord de împrumut cu Fondul Provocările Mileniumului, care acționează ca un reprezentant al republicii Moldova și asigură implementarea Acordului Compact semnat între SUA și Guvernul Moldovei. Valoarea totală a acordului de împrumut (USD 12.0 milioane) a fost îndreptată pentru stimularea investițiilor private în infrastructura post-recoltare. Sub-împrumutul acordat băncii a fost denumit în moneda locală, USD și EUR. Împrumutul a expirat la 31 august 2015.

Împrumut de la Banca Europeană de Investiții (EIB)

În decembrie 2010 banca a semnat un acord cu BEI în valoarea totală de 20 milioane EURO. Facilitatea e bi-valutară (EURO/USD). Împrumutul este destinat pentru sub-împrumuturi pentru IMM-uri pentru termen de până la 15 ani. Domeniul de aplicare a sub-împrumutului este destul de divers (capital circulant, investiții, etc.). Société Générale Paris a emis în cadrul acestei facilități o contra-garanție din partea băncii, care acoperă toată valoarea (Nota 28). Alte valori mobiliare nu sunt prevăzute în cadrul acestei facilități. Împrumutul este în totalitate disbursat și expiră în anul 2022.

În noiembrie 2013, Banca a semnat un nou acord de împrumut cu BEI, pentru o perioadă de 10 ani cu suma totală de 20 de milioane de euro. Scopul facilității este finanțarea pe termen lung a IMM-urilor și companiilor mari. Facilitatea este asigurată de garanția bancară emisă de Société Générale, Paris. Alte garanții nu au fost furnizate în cadrul acordului respectiv.

Împrumut de la Banca Europeană de Investiții (EIB) – Facilitatea "Filierea de Vin"

În decembrie 2011 banca a semnat un acord de împrumut cu Ministerul Finanțelor, care acționează ca reprezentant al Republicii Moldova și asigură implementarea facilității „Filierea de Vin”, semnată de către Banca Europeană de Investiții și Guvernul Republicii Moldova. Suma totală a acordului de împrumut (75 milioane euro) este destinată stimulării industriei viticole. Creditul nu este asigurat.

Pe parcursul ultimilor doi ani, în raport cu creditorii naționali și internaționali, Banca și-a respectat în totalitate angajamentele de plată pe capital și dobânda și nu a încălcat nici una din clauzele contractuale cu acești creditori.

Note Explicative la Situațiile Financiare

21 Alte datorii

	31 decembrie 2015	31 decembrie 2014
(in mii lei moldovenești)		
Obligații privind garanțiile financiare	21,774	1,153
Datorii față de persoanele afiliate – SG	21,020	11,969
Decontări cu salariații (premii și bonusuri)	18,549	14,877
Transferuri bănești neexecutate (1)	13,972	15,023
Provizii legate de acordare gratuită de acțiuni a Planului Ambition 2015 a SG (2)	12,067	12,178
Datorii față de buget	11,834	2,853
Alte sume calculate	9,558	9,756
Rezerve pentru litigii	9,957	7,132
Rezerva pentru concedii neutilizate	4,314	3,646
Datorii față de persoanele afiliate – BRD GSG SA	2,807	3,828
Datorii furnizorilor de active pe termen lung	1,911	293
Servicii calculate de audit și consultanță	1,288	1,056
Datorii față de sistemele internaționale de plăți	296	187
Tranzacții ce țin de documente	2	1,320
Decontări cu salariații (salarii de bază)	153	135
Dividende spre plată	113	132
Decontări legate de tranzacțiile swap-urilor valutare – SG	(103)	70
Alte datorii	4,383	2,634
	133,895	88,242

(1) Transferurile în așteptarea execuției, la data de 31 decembrie 2015, reprezintă în principal tranzacțiile cu carduri în curs de procesare.

(2) Provizioanele aferente planului SG Ambiția 2015:

Pe parcursul anului 2010 Banca a semnat un acord cu SG prin care Banca a intrat în planul de acordare gratuită de acțiuni, ca parte a Planului Ambition 2015 a Grupului. Ca urmare a programului de motivare a personalului, un echivalent de 40 acțiuni este să fie plătit angajaților eligibili, ca obiect a indicatorilor de performanță. Prima perioadă de intrare în drepturi s-a încheiat la 31 martie 2015, când echivalentul a 16 acțiuni au fost plătite în angajașilor eligibili, și a doua perioadă de intrare în drepturi se încheie la 31 martie 2016, atunci când restul 24 de acțiuni urmează a fi puse sub rezerva respectării anumitor indicatori calitativi.

O parte din costurile legate de acest plan vor fi acoperite de către SG, care este egal cu numărul de acțiuni eligibil, la prețul de EURO 42.1/ pe acțiune. Toate cheltuielile de asigurări sociale legate de acest program vor fi acoperite de Bancă. La sfârșitul anului 2015, cu privire la acest program se raportează o datorie de of MDL'000 12,067 (31 Decembrie 2014: MDL'000 12,718) (Nota 21). În același timp creanța de la SG, legată de partea de costuri care urmează să fie re-facturată, a fost reflectată la valoarea de MDL'000 8,694 (31 Decembrie 2014: MDL'000 11,839) (Nota17).

Note Explicative la Situațiile Financiare

22 Capitalul social

Lista acționarilor majoritari, la data de 31 Decembrie 2015 și 2014 este prezentată mai jos:

	2015			2014		
	Pondere	Numărul de acțiuni	Valoare	Pondere	Numărul de acțiuni	Valoare
(in mii lei moldovenești)						
Capital acționar autorizat (valoare nominală)						
Société Générale	67.85%	6,785	67,850	67.85%	6,785	67,850
“BRD – Group Société Générale” SA	20.00%	2,000	20,000	20.00%	2,000	20,000
BERD	8.84%	884	8,842	8.84%	884	8,842
Alte persoane juridice (<10%)	0.25%	25	247	0.49%	49	491
Alte persoane fizice (<10%)	3.00%	300	3,005	2.76%	276	2,761
Acțiuni de trezorerie	0.06%	6	56	0.06%	6	56
	100.00%	10,000	100,000	100.00%	10,000	100,000
Minus: Acțiuni de trezorerie			(56)			(56)
Capital social (bilanț contabil)			99,944			99,944

La 31 Decembrie 2015 toate acțiunile sunt ordinare și au o valoare nominală de 10 lei moldovenești (31 Decembrie 2014: MDL 10). La data de 31 Decembrie 2015 capitalul social total autorizat în valoare de 10 milioane de acțiuni ordinare a fost achitat integral.

Note Explicative la Situațiile Financiare

23 Valoarea justă a instrumentelor financiare

Estimarea valorii juste

Acest capitol reprezintă descrierea modalității de determinare a valorii juste a instrumentelor financiare cu aplicarea diverselor tehnici de evaluare. Aceste tehnici încorporează estimarea ipotezelor ce vor fi făcute de un participant al pieței la evaluarea instrumentelor.

Credite și avansuri acordate băncilor: Acestea includ plasări interbancare și articole în curs de încasare. Valoarea justă a plasărilor cu rată flotantă și a depozitelor overnight reprezintă valoarea de bilanț. Depozitele cu o rată fixă a dobânzii devin scadente într-o perioadă mai mică de trei luni și se estimează că valoarea lor justă nu diferă semnificativ de valoarea de bilanț, deoarece aceste instrumente au termene de scadență scurte și sunt convertibile în numerar sau decontate fără cheltuieli semnificative de tranzacționare.

Credite și avansuri acordate clienților: Acestea sunt înregistrate ca valoare netă. Valoarea justă estimată a creditelor și avansurilor reprezintă valoarea scontată a fluxurilor de mijloace bănești estimate viitoare ce urmează să fie încasate. Fluxurile de mijloace bănești preconizate sunt scontate la ratele de piață curente pentru a determina valoarea justă. Aceste rate sunt disponibile pe site-ul Bancii Naționale a Moldovei. Pentru creditele și avansurile acordate clienților cu scadență de până la un an se presupune că valoarea justă este nesemnificativ diferită de valoarea de bilanț.

Investiții financiare: Valoarea justă pentru investiții financiare clasificate drept credite și creanțe se presupune ca este egală cu valoarea de bilanț având o maturitate scurtă și ratele observabile nu sunt generate de o piață activă.

Datorii față de bănci și față de clienți: Pentru depozitele la cerere și depozitele fără o scadență fixă, valoarea justă reprezintă suma plătită la cerere la data întocmirii bilanțului contabil. Valoarea justă a depozitelor cu scadență fixă este estimată în baza fluxurilor scontate de mijloace bănești, utilizând ratele dobânzii disponibile în materialele și publicațiile de specialitate. Pentru depozitele cu scadență în termen de 1 an, se estimează că valoarea justă nu poate să difere semnificativ de valoarea de bilanț. Valoarea relațiilor pe termen lung cu depozitarii nu este luată în considerare la estimarea valorilor juste.

Împrumuturi de la bănci și instituții financiare internaționale: Împrumuturile de la bănci și instituții financiare internaționale sunt înregistrate la cost, ce aproximează valoarea justă, deoarece aceste instrumente au termene de scadență scurte și rate flotante ale dobânzii pentru a reflecta modificările de pe piață.

Determinarea valorii juste și ierarhia justei valori

Banca folosește următoarele priorități la determinarea și dezvăluirea justei valori a instrumentelor financiare prin următoarele tehnici de evaluare:

Nivelul 1: Conform prețurilor cotate (neajustate) de pe piață pentru activele și obligațiunile identice;

Nivelul 2: Alte tehnici unde toți indicatorii inițiali care au un efect semnificativ asupra justei valori calculate, sunt observabili, fie direct sau indirect;

Note Explicative la Situațiile Financiare

23 Valoarea justă a instrumentelor financiare (continuare)

Nivelul 3: Tehnici unde indicatorii inițiali care au un efect semnificativ asupra justeii valori calculate, nu sunt bazați pe date observabile de pe piață. Pentru a ajunge la valoarea justă pentru elementele din această ierarhie, banca utilizează publicații anuale și alte materiale industriale cu date relevante privind tarifele. În tabelul următor este prezentată o analiză a instrumentelor financiare calculate la Justa Valoare repartizate pe nivelele ierarhice a justeii valori:

	Nivel 1	Nivel 2	Nivel 3	Total
(în mii lei moldovenești)				
31 Decembrie 2015				
Active financiare				
Plasamente la Banca Centrală	-	-	1,361,690	1,361,690
Credite și avansuri acordate băncilor	-	-	1,260,845	1,260,845
Investiții financiare – credite și creanțe	-	-	428,224	428,224
Credite și avansuri acordate clienților	-	-	3,825,079	3,825,079
	-		6,875,838	6,875,838
Datorii financiare				
Datorii față de Banca Centrală	-	-	84	84
Datorii față de bănci	-	-	2,620	2,620
Împrumuturi de la IFI	-	-	487,705	487,705
Datorii față de clienți	-	-	5,587,879	5,587,879
	-	-	6,078,288	6,078,288

	Nivel 1	Nivel 2	Nivel 3	Total
(în mii lei moldovenești)				
31 Decembrie 2014				
Active financiare				
Plasamente la Banca Centrală	-	-	641,441	641,441
Credite și avansuri acordate băncilor	-	-	835,689	835,689
Investiții financiare – credite și creanțe	-	-	298,914	298,914
Credite și avansuri acordate clienților	-	-	3,294,103	3,294,103
	-	-	5,070,147	5,070,147
Datorii financiare				
Datorii față de Banca Centrală	-	-	110,273	110,273
Datorii față de bănci	-	-	3,544	3,544
Împrumuturi de la IFI	-	-	521,873	521,873
Datorii față de clienți	-	-	4,041,860	4,041,860
Datorii derivative deținute pentru managementul riscului	-	-	3,411	3,411
	-	-	4,680,961	4,680,961

Note Explicative la Situațiile Financiare

23 Valoarea justă a instrumentelor financiare (continuare)**Determinarea valorii juste și ierarhia justei valori (continuare)**

În tabelul de mai jos sunt stabilite clasificările Băncii pentru fiecare categorie de active și obligații financiare, precum și valorile lor juste:

	2015		2014	
	Suma totală	Valoarea justă	Suma totală	Valoarea justă
(în mii lei moldovenești)				
Active financiare				
Plasamente la Banca Centrală	1,361,690	1,361,690	641,441	641,441
Credite și avansuri acordate băncilor	1,260,845	1,260,845	835,689	835,689
Instrumente financiare – credite și creanțe	428,224	428,224	298,914	298,914
Credite și avansuri acordate clienților	3,717,574	3,825,079	3,309,405	3,294,103
	6,768,333	6,875,838	5,085,449	5,070,147
Datorii financiare				
Datorii față de Banca Centrală	84	84	110,273	110,273
Datorii față de bănci	2,620	2,620	3,544	3,544
Împrumuturi de la IFI	489,648	487,705	528,553	521,873
Datorii față de clienți	5,541,681	5,587,879	4,043,813	4,041,860
	6,034,033	6,078,288	4,686,183	4,677,550

În 2015 și 2014 nu a fost efectuată nici o reclasificare între categorii de active financiare și datorii financiare.

Note Explicative la Situațiile Financiare

24 Gestionarea riscului

Introducere și prezentare generală

Cele mai importante tipuri de riscuri financiare la care este expusă Banca sunt:

- Riscul de credit
- Riscul de lichiditate
- Riscul ratei dobânzii
- Riscul operațional
- Riscul valutar

Această notă prezintă informații cu privire la expunerea Băncii la fiecare din riscurile specificate mai sus, obiectivele Băncii, politicile și procesele de măsurare și de gestionare a riscurilor, precum și gestionarea capitalului.

Mediul de afaceri și riscul de țară

Activitatea Băncii este supusă riscului de țară care implică riscurile economice, politice și sociale inerente desfășurării activității de afaceri în Republica Moldova. Aceste riscuri includ repercusiunile politicilor adoptate de către guvern, condițiile economice, introducerea unor impozite și regulamente suplimentare sau modificarea celor în vigoare, fluctuațiile cursurilor valutare și impunerea unor norme privind drepturile contractuale. Rapoartele financiare anexate reflectă evaluarea de către conducere a impactului mediului de afaceri asupra activității și poziției financiare a Băncii. Evoluția mediului de afaceri poate să difere în viitor de evaluarea actuală a conducerii și este greu de estimat impactul pe care l-ar avea diferența dintre mediul de afaceri actual și evoluția acestuia de viitor asupra activității și poziției financiare a Băncii.

Cadrul general de management al riscului

Consiliul Băncii poartă responsabilitate integrală pentru stabilirea și supravegherea cadrului general de management al riscului. Consiliul Băncii a constituit Comitetul privind Gestionarea Activelor și Pasivelor, Comitetul de credit și Comitetul privind Riscul Operațional, care sunt responsabile pentru dezvoltarea și monitoringul politicilor Grupului de management al riscului relevante domeniilor specificate. Toate comitetele raportează în mod regulat Consiliul Băncii despre activitățile efectuate.

Politicile de management a riscului ale Băncii sunt stabilite astfel ca să identifice și să analizeze riscurile suportate de Bancă, să stabilească limitele de risc și controalele corespunzătoare, și să monitorizeze riscurile și respectarea limitelor. Politicile și sistemele de management a riscului sunt revizuite în mod regulat astfel încât să reflecte modificările condițiilor de piață, produse și servicii oferite. Banca, prin utilizarea standardelor și procedurilor sale de instruire și management care sunt stabilite la nivelul Grupului SG, are ca scop să dezvolte un mediu de control disciplinat și constructiv în care toți angajații să înțeleagă rolurile și obligațiile lor.

Riscul de credit

Riscul de credit este riscul apariției unei pierderi financiare a Băncii în cazurile în care clientul sau contrapartea implicate în tranzacțiile aferente instrumentelor financiare nu-și onorează obligațiile contractuale și apare în primul rând din creditele și creanțele băncii acordate clienților și altor bănci și hârtii de valoare investiționale. De asemenea banca se expune la riscul de credit în cazul în care acționează ca intermediar din numele clienților sau a altor părți terțe sau emite garanții. Banca gestionează și controlează riscul de credit având o matrice complexă de competențe individuale, monitorizarea evoluției indicatorilor de risk pe segmentele de piață și produse, prin stabilirea unor limite privind ponderea portofoliului concentrat pe industrii și prin monitorizarea expunerilor în raport cu aceste limite.

Note Explicative la Situațiile Financiare

24 Gestionarea riscului

Riscul de credit (continuare)

Banca a stabilit un proces de revizuire a calității creditului pentru a asigura identificarea timpurie a posibilelor modificări ale bonității contrapărților, inclusiv efectuarea revizuirilor regulate ale garanțiilor. Nivelul riscului de contrapartidă este stabilit prin utilizarea unui sistem de clasificare a riscului de credit, care atribuie fiecărei contrapartide un rating al riscului. Evaluările riscului sunt supuse unei revizuirii periodice. Procesul de revizuire a calității creditului urmărește să îi permită băncii să evalueze pierderile potențiale ca urmare a riscurilor la care este expusă și să ia măsuri de corectare.

Evaluarea pierderilor

În scopuri contabile, Banca utilizează un model al pierderii suportate pentru recunoașterea pierderilor din active financiare depreciate. Acest lucru înseamnă că pierderile pot fi recunoscute numai atunci când a fost observată o dovadă obiectivă a unui eveniment de pierdere specifică. Evenimente declanșatoare includ următoarele:

- O încălcare a contractului, cum ar fi incapacitatea de plată
- În cazul în care Banca acordă clientului o concesiune ca urmare a confruntării cu dificultăți financiare a clientului.
- Devine probabil ca clientul va intra în faliment sau va avea loc o reorganizare financiară
- Alte date observabile care sugerează că există o scădere a fluxurilor de numerar viitoare estimate din credite

Această abordare diferă de modelul pierderii așteptate utilizat în scopuri de reglementare de capital, în conformitate cu Basel II.

Provizioanele evaluate individual

Banca stabilește provizioanele corespunzătoare pentru fiecare împrumut semnificativ în mod individual sau în avans printr-o abordare individuală, luându-se în considerare eventualele plăți restante ale dobânzilor, scăderile ratingului de credit sau încălcarea clauzelor inițiale ale contractului. Elementele luate în considerare la determinarea mărimii provizioanelor includ sustenabilitatea planului de afaceri al contrapartidei, capacitatea sa de a îmbunătăți performanța în cazul în care acesta este într-o dificultate financiară, încasările viitoare proiectate și rambursarea așteptată ca urmare a falimentului, disponibilitatea altui sprijin financiar, valoarea realizabilă a garanției precum și durata fluxurilor de trezorerie preconizate. Provizioanele sunt evaluate la fiecare dată de raportare, cu excepția cazului în care circumstanțele neprevăzute necesită o atenție deosebită.

Provizioanele evaluate colectiv

Provizioanele sunt evaluate în mod colectiv pentru pierderi la credite (inclusiv carduri de credit, ipoteci rezidențiale, credite fără gaj acordate consumatorilor) și pentru expunerile semnificative la nivel individual cu excepția expunerilor depreciate (neperformante).

Garanția

Tipul garanției și valoarea depinde de evaluarea riscului de credit al contrapartidei.

Instrucțiunile curente indică criteriile de acceptabilitate și evaluare a fiecărui tip de garanție.

Principalele tipuri de garanții obținute sunt următoarele: garanții imobiliare (rezidențiale, comerciale, terenuri), stoc de mărfuri și materiale, creanțe comerciale, titluri de valoare, numerar și alte tipuri (dacă obiectul pot fi identificat, evaluat și gajat).

Note Explicative la Situațiile Financiare

24 Gestionarea riscului

Riscul de credit (continuare)

Banca obține garanții de la societățile-mamă pentru împrumuturile acordate filialele lor. Banca monitorizează valoarea de piață a garanției și solicită garanții suplimentare, în conformitate cu acordul de bază.

Este politica Băncii de a elimina poprietățile luate în posesie într-un mod ordonat. Veniturile obținute sunt utilizate pentru a reduce sau de a rambursa soldurile restante. În general, Banca nu folosește proprietăți reposedate pentru utilizare comercială.

Concentrări și Expuneri

Majoritatea concentrărilor de riscuri de credit sunt generate de amplasarea și tipul clientului în raport cu investițiile, creditele, avansurile și garanțiile acordate de Bancă. Banca nu are o expunere semnificativă față de orice persoană fizică client sau parte contractantă. Activitatea de creditare a Băncii se desfășoară în Republica Moldova. Abilitatea debitorilor de a-și rambursa datoriile depinde de un șir de factori, inclusiv solvabilitatea financiară a fiecărui debitor în parte, și a economiei Republicii Moldova în ansamblu. Portofoliul de credite cuprinde credite acordate la aproximativ 893 de persoane juridice (2014: 1,440) și 49,405 persoane fizice (2014: 48,835).

Expunerea maximala a riscului de credit fata de orice client sau parte contractanta la 31 Decembrie 2015 a fost de MDL'000 137,159 (2014: MDL'000 119,128).

La 31 Decembrie 2015, suma celor mai mari zece datorii nete la credite constituie MDL'000 882,080 (31 Decembrie 2014: MDL'000 698,938).

Tabelul de mai jos reprezintă expunerile la riscul de credit structurate pe categorii de profil de risc (a se vedea următoarea descriere a profilurilor).

Categoria 1-6: risc scăzut reprezintă o evaluare internă sănătoasă, expuneri restante la nu mai mult de 30 de zile

Categoria 7: lista de monitorizare reprezintă evaluarea pentru clienții considerați ca fiind sensibili datorită prezenței elementelor care indică situația vulnerabilă.

Categoria 8: îndoielnic, reprezintă ratingul pentru clienții cu indicii de deteriorare semnificativă a situației financiare a contrapartidei, cu sau fără datorii neplătite. Contrapărțile în mod implicit în faza precontencioasă sunt evaluate în această categorie.

Categoria 9: îndoielnic, reprezintă rating-ul când cel puțin o incapacitate de plată a fost notată și a fost inițiată o procedură de recuperare.

Categoria 10: îndoielnic, reprezintă rating-ul în cazul în care contrapartida operează într-un cadru legal. Intrarea în faza de litigiu.

Note Explicative la Situațiile Financiare

24 Gestionarea riscului (continuare)**Riscul de credit (continuare)**

	Credite și avansuri acordate clienților Persoane Juridice		Credite și avansuri acordate clienților Persoane Fizice		Credite și avansuri acordate băncilor		Hârtii de valoare investiționale	
(in mii lei moldovenești)	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014
Pierderi individuale								
Categoria 1-6: risc scăzut	-	-	-	-	-	-	-	-
Categoria 7: supravegheate	-	-	-	-	-	-	-	-
Categoria 8: dubioase	50,010	42,887	6,365	1,188	-	-	-	-
Categoria 9-10: neperformante	63,273	59,049	16,468	23,806	-	-	-	-
Valoarea brută	113,283	101,936	22,833	24,994	-	-	-	-
Defalcări p/u pierderi	(87,837)	(65,126)	(17,797)	(17,557)	-	-	-	-
Valoarea de bilanț	25,446	36,810	5,036	7,437	-	-	-	-
Pierderi colective								
Categoria 1-6: risc scăzut	-	-	-	-	-	-	-	-
Categoria 7: supravegheate	-	-	-	-	-	-	-	-
Categoria 8: dubioase	27,324	1	3,522	3,197	-	-	-	-
Categoria 9-10: neperformante	25,585	26,344	441	4,390	-	-	-	-
Valoarea brută	52,909	26,345	3,963	7,587	-	-	-	-
Defalcări p/u pierderi	(18,942)	(6,462)	(2,233)	(3,386)	-	-	-	-
Valoarea de bilanț	33,967	19,883	1,730	4,201	-	-	-	-
Restante, dar nedepreciate								
Categoria 1-6: risc scăzut	31,973	25,472	94,422	91,154	-	-	-	-
Categoria 7: supravegheate	29,465	14,688	18,852	6,414	-	-	-	-
Categoria 8: dubioase	-	-	-	-	-	-	-	-
Categoria 9-10: neperformante	-	-	-	-	-	-	-	-
Valoarea brută	61,438	40,160	113,274	97,568	-	-	-	-
Defalcări p/u pierderi	(5,537)	(146)	(4,059)	(6,709)	-	-	-	-
Valoarea de bilanț	55,901	40,014	109,215	90,859	-	-	-	-
Credite care nu sunt depreciate sau expirate								
Categoria 1-6: risc scăzut	2,170,937	2,081,001	1,111,822	963,836	2,622,535	1,477,130	429,863	300,393
Categoria 7: supravegheate	239,430	85,503	708	1,831	-	-	-	-
Categoria 8: dubioase	-	-	-	-	-	-	-	-
Categoria 9-10: neperformante	-	-	-	-	-	-	-	-
Valoarea brută	2,410,367	2,166,504	1,112,530	965,667	2,622,535	1,477,130	429,863	300,393
Defalcări p/u pierderi	(32,672)	(1,539)	(3,945)	(20,431)	-	-	-	-
Valoarea de bilanț	2,377,695	2,164,965	1,108,585	945,236	2,622,535	1,477,130	429,863	300,393
Valoarea totală de bilanț	2,493,009	2,261,672	1,224,566	1,047,733	2,622,535	1,477,130	429,863	300,393

Note Explicative la Situațiile Financiare**24 Gestionarea riscului (continuare)****Riscul de credit (continuare)*****Deprecierea creditelor și a hârtiilor de valoare***

Creditele și hârtiile de valoare depreciate sunt acele credite și hârtii de valoare, pentru care Banca determină că este probabil că va fi incapabilă să colecteze toate plățile aferente principalului și dobânzilor datorate în conformitate cu condițiile contractuale prevăzute prin aranjamentele creditului / hârtiei de valoare.

Credite restante dar nedepreciate

Creditele care sunt restante dar nedepreciate sunt acele credite, pentru care dobânda contractuală sau corpul creditului sunt restante însă banca consideră că nu este cazul pentru depreciere ca urmare a nivelului de asigurare sau de garanții reale și/sau a gradului de colectare a sumelor datorate băncii. Credite care nu sunt expirate sau depreciate

Credite ce nu sunt restante nici depreciate

Această categorie include creditele și hârtiile de valoare pentru care rata de pierdere este egală cu zero. Creditele și avansurile acordate clienților incluse în această categorie reprezintă creditele ipotecare și lombard, pentru care rata de neplată și survenire a pierderii este considerată de a fi zero datorită acoperii prin gaj solvabil, care este în medie la nivel de 140% din suma acordată, rata scăzută la restante și ridicată la recuperarea garanțiilor în trecut.

Creditele cu termenele renegociate

Creditele cu termenele renegociate sunt acele credite care au fost restructurate datorită înrăutățirii stării financiare a debitorului și pentru care Banca a făcut concesiuni care în alta situație nu ar fi fost calculate. Odată renegociat, creditul rămâne în categoria de risc corespunzătoare, bazat pe evaluarea riscului la momentul renegocierii, indiferent de performanțele satisfăcătoare după restructurare.

Defalcările pentru pierderi din deprecierea

Banca stabilește defalcări pentru reduceri pentru pierderi care reprezintă estimările sale privind pierderile ce ar surveni în portofoliul său de credite. Principalele componente ale acestor defalcări sunt componenta pierderii specifice legată de expunerile semnificative individuale, și defalcările colective privind reducerile pentru pierderi la credite stabilite pentru grupuri omogene de active în legătură cu pierderile la credite, ce au survenit, dar neidentificate încă, ca urmare a evaluării individuale privind deprecierea.

Politica privind casarea creditelor

Banca trece la scăderi soldul unui credit / hârtii de valoare (și oricare provizioane privind pierderile din depreciere) în cazurile în care Banca determină că creditele / hârtiile de valoare sunt ne-colectabile. Această determinare este efectuată după examinarea informației cum ar fi modificări semnificative în statutul financiar al debitorului / emitentului astfel încât debitorul / emitentul nu-și poate onora obligațiile de plată, sau încasările din vânzarea gajului nu vor fi suficiente pentru rambursarea integrală a expunerii. Expunerile neasigurate prin gaj (creditele neasigurate de consum) sunt casate după o restanță de 180 de zile. Expunerile asigurate prin garanții reale sunt casate cu condiția că toate acțiunile de recuperare s-au făcut și există o bază pentru a concluziona că expunerea nu poate fi recuperată. Casarea poate fi condiționată de următoarele evenimente: împrumutatul nu poate recupera datoria privind vânzarea de gaj, garanția este descongestionată sau depreciată, expunerea este dubioasă mai mult de 5 ani.

Note Explicative la Situațiile Financiare

24 Gestionarea riscului (continuare)

Riscul de credit (continuare)

Analiza activelor individuale depreciate:

(în mii lei moldovenești)	Credite și avansuri acordate clienților		Credite și avansuri acordate băncilor		Hârtii de valoare investiționale	
	Brut	Net	Brut	Net	Brut	Net
31 Decembrie 2015						
Categoria 1-6: risc scăzut	-	-	-	-	-	-
Categoria 7: supravegheate	-	-	-	-	-	-
Categoria 8: dubioase	56,375	28,324	-	-	-	-
Categoria 9-10: neperformante	79,741	2,158	-	-	-	-
Total	136,116	30,482	-	-	-	-

31 Decembrie 2014

Categoria 1-6: risc scăzut	-	-	-	-	-	-
Categoria 7: supravegheate	-	-	-	-	-	-
Categoria 8: dubioase	44,075	27,733	-	-	-	-
Categoria 9-10: neperformante	82,855	16,514	-	-	-	-
Total	126,930	44,247	0	0	0	0

Analiza pe termene a creditelor expirate dar pentru care nu s-au calculat provizioanele, divizate pe clase de active financiare la 31 Decembrie 2015 și 2014 este prezentată mai jos:

(în mii lei moldovenești)	Mai puțin de 30 zile	31 și 60 zile	61 și 90 zile	Mai mult de 91 zile	Total
Credite și avansuri acordate clienților					
31 Decembrie 2015					
Creditarea corporativa	20,703	-	-	-	20,703
Creditarea business-ului mic	32,128	2,403	6,203	-	40,734
Credite de consum	47,330	8,241	3,589	1,138	60,298
Credite imobiliare	45,549	6,834	591	-	52,974
	145,709	17,478	10,383	1,138	174,709
31 Decembrie 2014					
Creditarea corporativa	-	-	-	-	-
Creditarea business-ului mic	27,830	4,426	3,410	-	35,666
Credite de consum	47,300	10,670	1,805	58	59,833
Credite imobiliare	34,188	6,492	1,549	-	42,229
	109,318	21,588	6,764	58	137,728

Note Explicative la Situațiile Financiare

24 Gestionarea riscului (continuare)**Riscul de credit (continuare)**

Valoarea de bilanț după clasa de active financiare pentru care termenele au fost renegotiate la 31 Decembrie 2015 și 2014 este analizată mai jos:

	31 decembrie 2015	31 decembrie 2014
(in mii lei moldovenești)		
Credite și avansuri acordate clienților		
Creditarea corporativă	119,109	6,511
Creditarea micului business	156,325	21,448
Credite de consum	318	978
Credite imobiliare	116	175
	275,868	29,112

Expunerea maximă la riscul de credit

În tabelul de mai jos este prezentat expunerea maximă la riscul de credit pentru componentele de bilanț. Expunerea maximă este prezentată brut, înainte de efectul de reducere prin intermediul «master netting» și contractelor de gaj.

	31 decembrie 2015	31 decembrie 2014
(in mii lei moldovenești)		
Plasamente la Banca Centrală	1,361,690	641,441
Credite și avansuri acordate băncilor	1,260,845	835,689
Hârtii de valoare investiționale	428,224	298,914
Credite și avansuri acordate clienților	3,890,597	3,430,761
Alte active	21,822	22,986
Total	6,963,178	5,229,791
Angajamente (Nota 24)	995,720	792,701
Total expunere la riscul de credit	7,958,898	6,022,492

Gajul

Banca deține gaj la creditele și avansurile acordate clienților în formă de drepturi legale ipotecare asupra proprietății, stocurilor de materiale și echipament, cât și garanții corporative și depozite de numerar. Valoarea justă a gajului plasat ca pierdere individuală la 31 Decembrie 2015 estimat la MDL'000 30,842 (31 Decembrie 2014: MDL'000 44,247). Valoarea justă a gajului plasat pentru creditele expirate dar pentru care nu s-a calculat provizionul la 31 Decembrie 2015 estimat la MDL'000 174,709 (31 Decembrie 2014: MDL'000 137,728).

Note Explicative la Situațiile Financiare

24 Gestionarea riscului (continuare)**Riscul de credit (continuare)**

Gajul, în general, este menținut la creditele și avansurile acordate băncilor, cu excepția cazului când hârtiile de valoare sunt deținute separat de acordurile de răscumpărare inversă și activitatea de împrumut a hârtiilor de valoare. Gajul de obicei nu este menținut la hârtii de valoare și astfel de gajuri nu au fost menținute la 31 Decembrie 2015 and 2014.

Banca monitorizează concentrarea riscului de credit după sectoare și amplasarea geografică. Analiza concentrărilor riscului de credit la data de raportare este prezentată în continuare:

(în mii lei)	Credite și avansuri acordate clienților		Credite și avansuri acordate băncilor		Hârtii de valoare investiționale	
	2015	2014	2015	2014	2015	2014
Concentrarea după sectoare						
Stat	-	-	-	-	428,224	268,910
Banca Centrală	-	-	1,361,690	641,441	-	30,004
Bănci comerciale	-	-	1,260,845	835,689	1	1
Persoane fizice	1,224,572	1,047,732	-	-	-	-
Clienți corporativi	2,493,003	2,261,673	-	-	1,638	1,478
Conturi extrabilanțiere:						
Persoane fizice	82,787	83,670	-	-	-	-
Clienți corporativi	912,933	709,021	-	-	-	-
	4,713,295	4,102,096	2,622,535	1,477,130	429,863	300,393
Concentrarea după locație						
Moldova	4,557,996	4,033,500	1,361,690	643,694	429,863	300,393
CSI	134	106	1,451	-	-	-
UE	151,716	67,346	1,247,020	557,244	-	-
SUA	-	1	12,374	269,167	-	-
Alte	3,449	1,143	-	7,025	-	-
	4,713,295	4,102,096	2,622,535	1,477,130	429,863	300,393

Note Explicative la Situațiile Financiare

24 Gestionarea riscului (continuare)

Riscul de credit (continuare)

Eventualități și angajamente condiționale

Banca are în orice moment angajamente neexecutate de prelungire a creditelor. Aceste angajamente condiționale iau forma creditelor și liniilor de credit aprobate.

Banca acordă garanții financiare și acreditive în numele clienților pentru a garanta terților executarea angajamentelor și achitarea plăților de către aceștia. Aceste acorduri au termene fixe și de regulă se extind pentru o perioadă de până la un an. Garanțiile sunt asigurate prin acorduri de cesiune de creanță și alte tipuri de gaj.

Sumele reflectate în tabelul garanțiilor emise și acreditivelor acoperite, reprezintă valoarea contabilă a pierderii maxime ce ar fi recunoscută la data bilanțului contabil în cazul în care părțile implicate în acorduri nu și-ar îndeplini deloc obligațiunile contractuale stipulate și nu vor oferi garanții Băncii. Riscul de credit este redus prin calitatea gajului (depozite, imobil, etc.).

Sumele stipulate în acordurile de obligații și angajamente condiționale sunt expuse pe categorii în următorul tabel. Sumele reflectate drept angajamente presupun că sumele respective sunt avansate în totalitate.

	31 decembrie 2015	31 decembrie 2014
(in mii lei moldovenești)		
Angajamente de a acorda împrumuturi	630,660	490,618
Garanții emise	362,502	291,395
Acreditiv	2,558	10,688
	995,720	792,701

Aceste eventualități și angajamente condiționale implică un risc extrabilanțier, deoarece în bilanțul contabil sunt prezentate doar cheltuielile de organizare și cele aferente acumulării unor pierderi probabile până la executarea deplină sau expirarea angajamentelor condiționale. O mare parte din obligațiile și angajamentele condiționale expiră fără a fi avansate total sau parțial și, prin urmare, sumele reflectate nu reprezintă fluxuri de mijloace bănești preconizate viitoare. Politica Băncii prevede emiterea doar a acreditivelor acoperite. Toate acreditivale sunt asigurate prin blocarea unui depozit în contul clientului, sau cu alte tipuri de gaj. La sfârșitul anului 2015 provizionul pentru angajamentele de acordare a împrumuturilor este în valoare totală de MDL'000 10,651 (31 Decembrie 2014: MDL'000 1,075), iar pentru garanțiile emise MDL'000 11,110 (31 Decembrie 2014: MDL'000 78) .

La situația din 31 Decembrie 2015 Banca a emis contra-garanții bancare în favoare SG Paris în cadrul operațiunilor de garantare comercială, în sumă de MDL'000 25,851 (31 Decembrie 2014: MDL'000 44,859).

Note Explicative la Situațiile Financiare

24 Gestionarea riscului (continuare)

Riscul de credit (continuare)

Datorii contingente

La data de 31 decembrie 2015 și 2014 Banca acționează în calitate de reclamant într-o serie de litigii.

Acțiunile în instanța de judecată

Litigii sunt frecvente în practica bancară datorită naturii acestui business.

Banca dispune de politici și controale formalizate pentru gestionarea dosarelor juridice în instanța de judecată. Odată ce Banca obține opinia profesională și valoarea pierderilor este estimată în mod rezonabil, Banca înregistrează ajustările aferente tuturor efectelor nefavorabile asupra poziției sale financiare, ca urmare a dosarelor juridice în instanța de judecată. La sfârșitul anului Banca a avut câteva dosare juridice nerezolvate pentru care au fost formate provizioanele înregistrate și raportate în situațiile financiare. Trei dintre cele mai semnificative, fiind: o creanță privind retragerea neautorizată a mijloacelor dintr-un cont terț, niște penalități controversate datorate autorităților fiscale și un litigiu în legătură cu revendicările unui terț privind eliminarea sechestrului din conturile sale debitoare. Posibile plăți ce pot rezulta din aceste litigii, bazându-se pe statutul curent al procedurii legale, sunt estimate la MDL'000 9,957 (2014: MDL'000 7,132), (Nota 21), în timp ce termenele de plată nu sunt cunoscute cu certitudine.

Riscul de lichiditate

Riscul de lichiditate reprezintă riscul pe care Banca îl va înregistra în caz de dificultate a onorării obligațiilor rezultând din obligațiile financiare.

Gestionarea riscului de lichiditate

Poziția Băncii privind managementul lichidității este de a asigura, în măsura cea mai mare posibilă, că va avea suficientă lichiditate pentru a-și onora obligațiile la scadență, în condiții normale sau de criză, fără a suporta pierderi inacceptabile sau riscând să dăuneze reputației Băncii.

Pe termen scurt lichiditatea este gestionată de către Trezorerie în baza informației primite de la alte entități de afaceri privind profilul lichidității activelor și obligațiilor lor financiare și a detaliilor privind fluxurile viitoare de mijloace bănești ce pot fi obținute din activitatea de afaceri prognozată în viitor. Trezoreria astfel menține un portofoliu al activelor lichide pe termen scurt, compus în mare parte din hârtii de valoare investiționale lichide pe termen scurt, credite și avansuri băncilor și alte facilități interbancare, în scopul asigurării menținerii unei lichidități suficiente a întregii Băncii.

Pe termen mediu și lung lichiditatea este gestionată prin intermediul serviciului de gestionare a activelor și pasivelor care raportează comitetului ALCO privind necesitățile de finanțare viitoare.

Note Explicative la Situațiile Financiare

24 Gestionarea riscului (continuare)**Riscul de lichiditate (continuare)**

Tablelul de mai jos însumează obligațiile Băncii după maturități la 31 decembrie 2015 și 2014, în funcție de perioadele reziduale până la data de rambursare.

	Total	Scadența reziduală mai mică de 1 lună	Scadența reziduală între 1 lună și 1 an	Scadența reziduală între 1 și 5 ani	Scadența reziduală mai mare de 5 ani
(in mii lei moldovenești)					
La 31 Decembrie 2015					
Datorii față de bănci și față de clienți	5,623,737	3,701,788	1,796,665	124,604	680
Datorii emise și alte împrumuturi	533,008	5,147	184,992	314,418	28,451
Total datorii financiare	6,156,745	3,706,935	1,981,657	439,022	29,131
La 31 Decembrie 2014					
Datorii față de bănci și față de clienți	4,203,201	2,833,384	1,180,546	184,353	4,918
Datorii emise și alte împrumuturi	564,722	3,415	105,462	341,247	114,598
Total datorii financiare	4,767,923	2,836,799	1,286,008	525,600	119,516

Note Explicative la Situațiile Financiare

24 Gestionarea riscului (continuare)**Riscul de piață**

Riscul de piață este riscul modificării prețurilor de piață, cum ar ratele dobânzilor, prețul acțiunilor, cursurile de schimb valutare și a marjelor creditare care vor afecta Banca sau valoarea instrumentelor sale financiare deținute. Obiectivul managementului riscului de piață este managementul și controlul expunerilor la riscul de piață în limita parametrilor acceptabili, optimizând rezultatul riscului.

La sfârșitul anilor 2015 and 2014 Banca nu avea portofolii deținute pentru tranzacționare și expunerea sa față de riscul de prețuri era nesemnificativă.

Riscul ratei dobânzii

Activitatea Băncii este expusă riscului aferent fluctuației ratei dobânzii, ce se exprimă prin faptul că activele și obligațiile purtătoare de dobândă devin scadente sau își modifică valoarea în termene sau sume diferite. Activitățile de gestiune a riscurilor au ca obiectiv optimizarea venitului net aferent dobânzilor, cu condiția ca nivelurile ratei dobânzii cotate pe piață să fie corelate la strategiile de afaceri ale Băncii.

Sensibilitatea asupra venitului net din dobânzi al Băncii este analizată separat pentru rate variabile (ca efect al modificărilor ratei dobânzii pentru active și pasive cu rată variabilă) și ratele fixe (prin reevaluarea activelor financiare cu rată fixă pentru efectele schimbărilor asumate asupra ratelor dobânzilor, bazate pe presupunerea că există modificări paralele în curba de randament). În funcție de evoluția pieței financiare, Banca estimează o fluctuație de +/- 100 puncte de bază pentru activele și pasivele sale și determina impactul acestei fluctuații asupra venitului net din dobânzi.

	Schimbare în baza de puncte	Sensibilitatea la ratele variabile	Sensibilitatea la ratele fixe 31 Decembrie 2015				Total
			0-to 6 months	6 months to 1 year	1 to 5 years	> 5 years	
(în '000M DL)							
MDL	+100	(606)	(708)	(1,762)	3,183	8,903	9,615
EUR	+100	(52)	833	1,174	2,854	(357)	4,504
USD	+100	(361)	(80)	(115)	389	(161)	33
Total		(1,019)	45	(703)	6,426	8,385	14,152
MDL	-100	606	716	1,787	(3,293)	(9,359)	(10,149)
EUR	-100	52	(845)	(1,195)	(2,920)	388	(4,572)
USD	-100	361	81	117	(370)	176	4
Total		1,019	(49)	710	(6,584)	(8,795)	(14,718)

Note Explicative la Situațiile Financiare

24 Gestionarea riscului (continuare)

	Schimbare în baza de puncte	Sensibilitatea la ratele variabile	Sensibilitatea la ratele fixe 31 Decembrie 2014				Total
			0-to 6 months	6 months to 1 year	1 to 5 years	> 5 years	
(în '000M DL)							
MDL	+100	(492)	(1,015)	(1,653)	5,780	15,095	18,207
EUR	+100	(593)	724	1,160	403	(186)	2,101
USD	+100	(308)	(235)	430	(491)	(136)	(432)
Total		(1,393)	(526)	(63)	5,692	14,773	19,876
MDL	-100	492	1,028	1,680	(5,996)	(16,174)	(19,462)
EUR	-100	593	(735)	(1,180)	(357)	201	(2,071)
USD	-100	308	238	(437)	531	150	482
Total		1,393	531	63	(5,822)	(15,823)	(21,051)

Riscul valutar

Banca este expusă riscului valutar prin tranzacțiile cu valută străină față de leul moldovenesc. Există de asemenea un risc bilanțier ca obligațiile monetare nete exprimate în valute străine vor avea o valoare mai mare când vor fi convertite în lei moldovenești ca rezultat al mișcărilor valutare.

Banca își gestionează expunerea la variațiile ratelor de schimb prin modificarea structurii activelor și obligațiilor. Principalele valute străine deținute de Bancă sunt Euro, dolarul SUA, și RUB. Banca efectuează operațiuni atât în valuta locală cât și în valută străină și monitorizează expunerea sa valutară zilnic și își închide pozițiile valutare prin intermediul limitelor individuale definite stabilite de BNM pentru fiecare valută în parte și pe total. Banca are ca scop să minimizeze expunerea sa la riscul valutar prin menținerea unei poziții valutare deschise la un nivel minim.

Expunerea Băncii la riscul aferent activității de tranzacționare generează câștiguri și pierderi provenite din variația cursului valutar ce sunt recunoscute în raportul privind rezultatele financiare. Aceste expuneri cuprind activele și obligațiile monetare ale Băncii ce nu sunt denominate în moneda de măsură utilizată de Bancă.

Note Explicative la Situațiile Financiare

24 Gestionarea riscului (continuare)**Riscul valutar (continuare)**

În tabelul de mai jos este prezentată informația privind efectul profitului net înainte de impozitare și efectul în capital din modificările ratelor valutilor străine în raport cu MDL:

	Decalajul valutar	Creșterea ratei	Efectul Venit/Pierdere	Efectul in capital	Scăderea ratei	Efectul Venit/Pierdere	Efectul in capital
(în mii lei moldovenești)							
31 Decembrie 2015							
EUR	(14,830)	+10%	(1,305)	(1,148)	-10%	1,305	1,148
Dolari SUA	16,917	+10%	1,489	1,310	-10%	(1,489)	(1,310)
31 Decembrie 2014							
EUR	(19,450)	+10%	(1,712)	(1,507)	-10%	1,712	1,507
Dolari SUA	(14,774)	+10%	(1,300)	(1,144)	-10%	1,300	1,144

Valorile activelor și obligațiilor deținute în MDL și valute străine la 31 Decembrie 2015 și 31 Decembrie 2014 pot fi analizate după cum urmează:

31 Decembrie 2015	Euro	Dolar SUA	MDL	Alte	Total
(în mii lei moldovenești)					
Active					
Numerar și plasamente la Banca Centrală	343,556	251,508	1,103,108	43,287	1,741,459
Credite și avansuri acordate băncilor	756,330	455,257	-	49,258	1,260,845
Instrumente financiare – credite și creanțe	-	-	428,224	-	428,224
Active financiare – disponibile pentru vânzare	-	-	1,639	-	1,639
Credite și avansuri acordate clienților, net	861,448	854,735	2,001,391	-	3,717,575
Alte active	11,720	1,655	8,316	156	21,848
Total active	1,973,054	1,563,155	3,542,678	92,701	7,171,590
Datorii					
Datorii față de Banca Centrală	-	-	84	-	84
Datorii față de bănci	1,086	964	570	-	2,620
Datorii față de clienți	1,842,715	1,314,325	2,339,690	44,951	5,541,681
Împrumuturi de la IFI	129,333	208,953	151,362	-	489,648
Swap-uri EUR/USD, EUR/RUB	34,365	4	-	(34,363)	6
Alte datorii	49,115	21,999	62,773	8	133,895
Total datorii	2,056,614	1,546,245	2,554,479	10,596	6,167,934
Poziția netă la 31 Decembrie 2015	(83,560)	16,910	988,199	82,105	1,003,656

Note Explicative la Situațiile Financiare

24 Gestionarea riscului (continuare)

Riscul valutar (continuare)

31 Decembrie 2014	Euro	Dolar SUA	MDL	Alte	Total
(în mii lei moldovenești)					
Active					
Numerar și plasamente la Banca Centrală	389,640	196,979	533,810	12,428	1,132,856
Credite și avansuri acordate băncilor	554,092	269,574	2,253	9,769	835,689
Instrumente financiare – credite și creanțe	-	-	298,914	-	298,914
Active financiare – disponibile pentru vânzare	-	-	1,479	-	1,479
Credite și avansuri acordate clienților, net	714,691	683,399	1,911,315	-	3,309,405
Alte active	14,851	825	7,210	100	22,986
Total active	1,673,274	1,150,777	2,754,981	22,297	5,601,329
Datorii					
Datorii față de Banca Centrală	-	-	110,273	-	110,273
Datorii față de bănci	1,323	1,838	382	1	3,544
Datorii față de clienți	1,501,167	809,149	1,706,562	26,935	4,043,813
Împrumuturi de la IFI	150,333	332,966	45,254	-	528,553
Datorii derivative deținute pentru managementul riscului	3,411	-	-	-	3,411
Swap-uri EUR/USD, EUR/RUB	836	(14,101)	5,602	7,581	(82)
Alte datorii	37,348	7,497	40,603	2,794	88,242
Total datorii	1,694,418	1,137,349	1,908,676	37,311	4,777,754
Poziția netă la 31 Decembrie 2013	(21,144)	13,428	846,305	(15,014)	823,575

Note Explicative la Situațiile Financiare

24 Gestionarea riscului (continuare)

Riscul operațional

Riscul operațional este riscul pierderii directe sau indirecte, generat de o serie de cauze asociate cu procesele, personalul, tehnologiile și infrastructura Băncii, dar și de factori externi, cu excepția riscurilor de credit, de piață și de lichiditate, cum sunt factorii generați de prevederile legale și normative și de standardele general acceptate de etică corporativă. Riscurile operaționale sunt generate de toate operațiunile Băncii și constituie un pericol pentru toate entitățile comerciale.

Obiectivul Băncii este gestionarea riscului operațional pentru a echilibra evitarea pierderilor financiare și prejudiciilor aduse reputației Băncii cu eficiența generală a costului și pentru a evita procedurile de control ce limitează inițiativa și creativitatea.

Responsabilitatea primară pentru elaborarea și implementarea controalelor de depistare a riscurilor operaționale este atribuită managerului șef din fiecare unitate comercială. Responsabilitatea este confirmată prin elaborarea unor standarde generale ale Băncii privind gestiunea riscurilor operaționale în următoarele domenii:

- Cerințe privind delimitarea corespunzătoare a funcțiilor, inclusiv autorizarea independentă a tranzacțiilor
- Cerințe privind verificarea și monitorizarea tranzacțiilor
- Respectarea prevederilor normative și legale
- Documentarea controalelor și procedurilor
- Cerințe privind estimarea periodică a riscurilor operaționale și caracterul adecvat al controalelor și procedurilor de eliminare a riscurilor depistate
- Cerințe privind raportarea pierderilor operaționale și acțiunile de remediare propuse
- Elaborarea planurilor de cheltuieli neprevăzute
- Instruire și dezvoltare profesională
- Standarde etice și comerciale
- Reducerea riscurilor, inclusiv asigurările, în cazul în care se dovedește eficient.

25 Gestionarea Capitalului

Obiectivele Băncii în timpul gestionării capitalului constau în protejarea capacității Băncii conform principiului continuității întreprinderii pentru a produce profit acționarilor și beneficii altor mandatar și pentru a menține o structură optimă de capital pentru a reduce costurile capitalului.

Pentru a menține sau ajusta structura capitalului, Banca poate ajusta cantitatea dividendelor plătite acționarilor, rentabilitatea capitalului acționarilor, să emită acțiuni noi sau să vândă activele pentru a reduce datoria. Nu au fost modificări în obiective, politici și procese din perioadele precedente.

Suficiența capitalului și capitalul normativ sunt monitorizate de managementul Băncii, tehnici bazate pe îndrumările elaborate de Banca Națională a Moldovei.

Note Explicative la Situațiile Financiare

25 Gestionarea Capitalului (continuare)

Banca Națională a Moldovei impune ca fiecare Banca să mențină un nivel minim al capitalului normativ total la 31 Decembrie 2015 (MDL'000 200,000), și menține a rata a capitalului normativ total la activele ponderate la risc de 16%.

În timpul anilor trecuți, Banca a îndeplinit pe deplin toate condițiile impuse cu privire la capitalul normativ total.

	31 Decembrie 2015	31 Decembrie 2014
(mii MDL)		
Capitalul de gradul I	1,036,747	818,761
Acțiuni ordinare	99,944	99,944
Acțiuni preferențiale necumulative, emise cu termen nelimitat	-	-
Surplus de capital	151,410	151,410
Profitul nedistribuit și rezervele formate din profit	926,624	730,383
Mărimea calculată dar nerezervată a reducerilor pentru pierderi la active și angajamente condiționale	110,449	122,448
Imobilizări necorporale nete	30,782	40,528
Capitalul de gradul II	-	-
Acțiuni preferențiale cumulative și parțial cumulative cu scadența nefixată	-	-
Surplusul de capital atribuit acțiunilor preferențiale cumulative și parțial cumulative	-	-
Datorii subordonate cu scadență nefixată	-	-
Datorii subordonate cu scadență și acțiuni preferențiale cu termen limitat	-	-
Reevaluarea valorilor mobiliare ale unor emitenți	-	-
Mărimea capitalului de gradul II care depășește mărimea capitalului de gradul I	-	-
Total capital de gradul I și capital de gradul II	1,036,747	818,761
Cotele de participare în capitalul altor bănci	1	1
Capitalul normativ total	1,036,746	818,760
Suficiența capitalului	27.73%	23.01%

Note Explicative la Situațiile Financiare

26 Numerar și echivalente de numerar

	Nota	31 decembrie 2015	31 decembrie 2014
(în mii lei moldovenești)			
Numerar	12	379,770	491,415
Plasamente la Banca centrală	12	148,313	138,211
Credite și avansuri acordate băncilor, net	13	1,260,845	835,689
Active financiare – păstrate până la scadență	15	-	30,004
		1,788,928	1,495,319

Plasamentele la Banca Centrală care reprezintă rezervele obligatorii nu sunt disponibile pentru finanțarea operațiunilor zilnice ale Băncii, de aceea acestea sunt excluse din categoria numerarului și echivalentelor de numerar. Acesta include soldul conturilor curente în relațiile cu banca centrală prezentate în nota 12 în valoare de MDL'000 918,200 redus de nivelul rezervelor obligatorii deținute în MDL (MDL'000 769,887). Investițiile financiare - credite și creanțe sunt certificatele BNM și reprezintă investițiile pe termen scurt, scadente până la două săptămâni, și sunt supuse unui risc nesemnificativ de schimbare a valorii.

27 Analiza activelor și datoriilor pe termene de scadență

În tabelul de mai jos este prezentată analiza activelor și datoriilor din punct de vedere al termenului așteptat de recuperare sau decontare al acestora.

31 Decembrie 2015	Până la 12 luni	Mai mult de 12 luni	Total
(în mii lei moldovenești)			
Active			
Numerar și plasamente la Banca Centrală	1,357,519	383,940	1,741,459
Credite și avansuri acordate băncilor	1,260,845	-	1,260,845
Active financiare - păstrate până la scadență	425,674	2,550	428,224
Active financiare – disponibile pentru vânzare	-	1,639	1,639
Credite și avansuri acordate clienților, net	1,951,241	1,766,334	3,717,575
Alte active	21,848	-	21,848
Total active	5,017,127	2,154,463	7,171,590
Datorii			
Datorii față de Banca Centrală	33	51	84
Datorii față de bănci	2,620	-	2,620
Datorii față de clienți	3,976,550	1,565,131	5,541,681
Împrumuturi de la IFI	306,458	183,190	489,648
Alte datorii	133,895	-	133,895
Total datorii	4,419,556	1,748,372	6,167,928
Net	597,571	406,091	1,003,662

Note Explicative la Situațiile Financiare

27 Analiza activelor și datoriilor pe termene de scadență (continuare)

Tabelul de mai jos prezintă activele și pasivele, analizate în funcție de momentul în care se așteaptă să fie recuperate sau decontate.

31 Decembrie 2014	Până la 12 luni	Mai mult de 12 luni	Total
(în mii lei moldovenești)			
Active			
Numerar și plasamente la Banca Centrală	559,912	572,944	1,132,856
Credite și avansuri acordate băncilor	835,689	-	835,689
Active financiare – credite și creanțe	291,446	7,468	298,914
Active financiare – disponibile pentru vânzare	-	1,479	1,479
Credite și avansuri acordate clienților, net	1,841,679	1,467,726	3,309,405
Alte active	22,986	-	22,986
Total active	3,551,712	2,049,617	5,601,329
Datorii			
Datorii față de Banca Centrală	110,190	83	110,273
Datorii față de bănci	3,544	-	3,544
Datorii față de clienți	2,785,980	1,257,833	4,043,813
Împrumuturi de la IFI	250,849	277,704	528,553
Datorii derivative deținute pentru managementul riscului	3,411	-	3,411
Datorii privind impozitul amânat	-	18,221	18,221
Alte datorii	78,653	9,589	88,242
Total datorii	3,232,627	1,563,430	4,796,057
Net	319,085	486,187	805,272

Note Explicative la Situațiile Financiare

28 Tranzacțiile cu părțile legate

Lista părților legate, cu care Banca a intrat în tranzacții în timpul anului 2015 a fost, după cum urmează:

- Société Générale (companii din cadrul grupului, inclusiv acționar majoritar)
- "BRD Group Société Générale" SA (acționar majoritar, influență semnificativă)
- BERD (acționar majoritar, o influență semnificativă)
- Managementul de bază, inclusiv executiv și membrii consiliului de supraveghere (o influență semnificativă)
- părți afiliate celor de mai sus.

Pe parcursul anului 2015, Banca a efectuat un șir de tranzacții bancare cu părțile legate în cursul activității sale obișnuite. Rezultatele acestor tranzacții sunt prezentate în tabelul de mai jos:

	Total 2015	SG	BRD GSG	EBRD	Key manage- ment	Other
(in thousands MDL)						
Articole ale bilanțului la 31 decembrie 2015						
Credite și avansuri acordate băncilor	1,244,235	1,242,880	1,356	-	-	-
Credite și avansuri acordate clienților, net	12,540	-	-	-	2,260	10,280
Alte active (Nota 17)	-	-	-	-	-	-
Datorii față de bănci	570	-	-	570	-	-
Datorii față de clienți	17,504	-	-	63	1,948	15,493
Împrumuturi (Nota 20)	236,711	-	-	236,711	-	-
Alte datorii	25,313	22,492	2,807	11	-	3
*Dintre care sporiri	24,070	21,263	2,807	-	-	-
Articole ale raportului privind rezultatele financiare anul 2015						
Venituri din dobânzi	2,100	733	-	-	252	1,115
Cheltuieli aferente dobânzilor	10,834	2,528	-	7,828	48	431
Costurile privind personalul	34,329	-	-	-	14,912	19,417
Alte cheltuieli neaferente dobânzilor	22,405	6,460	13,137	178	2,356	275
Articole extra-bilanțiere						
Garanția liniei de credit de la EIB (Nota 20)	429,558	-	-	-	-	429,558
Contra-garanție	273,466	1,804	24,047	246,996	67	552

Note Explicative la Situațiile Financiare

28 Tranzacțiile cu părțile legate (continuare)

	Total 2014	SG	BRD GSG	EBRD	Key managem ent	Other
(in thousands MDL)						
Articole ale bilanțului la 31 decembrie 2014						
Credite și avansuri acordate băncilor	822,007	818,720	2,744	-	-	543
Credite și avansuri acordate clienților, net	9,998	-	-	-	2,239	7,759
Alte active (Nota 17)	2	-	-	-	2	-
Datorii față de bănci	299	-	-	299	-	-
Datorii față de clienți	12,109	-	-	162	3,050	8,897
Împrumuturi (Nota 20)	163,417	-	-	163,417	-	-
Alte datorii	1,238	1,227	-	11	-	-
Articole ale raportului privind rezultatele financiare anul 2014						
Venituri din dobânzi	1,183	191	-	-	189	803
Cheltuieli aferente dobânzilor	8,452	2,237	-	5,758	199	258
Costurile privind personalul	30,283	-	-	-	10,974	19,309
Alte cheltuieli neaferente dobânzilor	20,213	4,735	13,394	131	1,466	487
Articole extra-bilanțiere						
Garanția liniei de credit de la EIB (Nota 20)	379,932	-	-	-	-	379,932
Contra-garanție	47,247	-	44,859	-	100	2,288

29 Evenimente ulterioare datei de raportare

Pe parcursul anului 2015 și pînă la momentul semnării acestor situații financiare, nu au existat evenimente importante care au un impact asupra situațiilor financiare.